

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну**

«Допущено до захисту»

В.о. завідувач кафедри

_____ Ємельова А.П.

« ____ » _____ 2022 р.

Реєстраційний № _____

« ____ » _____ 2022 р.

**ДИЗАЙН-ПРОЄКТ СТВОРЕННЯ ДЕКОРАТИВНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ
ЕЛЕМЕНТІВ В ІНТЕР'ЄРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРИМІЩЕННЯ
КРИВОРІЗЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ І-ІІІ
СТУПЕНІВ № 28**

Кваліфікаційний проєкт студентки

групи Д-18

ступеня вищої освіти «бакалавр»

спеціальності 022 Дизайн

Фірман Катерини Сергіївни

Керівник: канд.пед.наук,

доцент кафедри ДПМ та дизайну

Марченко А.А.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Фірман Катерина Сергіївна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРИМІЩЕННЯ ЗАСОБАМИ НАСТІННОГО РОЗПISУ	7
1.1 Історія виникнення та сучасний стан розвитку дизайну інтер'єрів та настінного розпису.....	7
1.2 Основи та особливості дизайну інтер'єру навчального приміщення .	11
1.3 Настінний розпис шкіл як елемент декоративного оформлення приміщення.....	16
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА. РОЗРОБКА ТА ПРОЄКТУВАННЯ НАСТІННОГО РОЗПISУ В ІНТЕР'ЄРІ ШКОЛИ	21
2.1 Аналіз аналогів дизайн-проектів об'єктів даної типології в Україні та у різних країнах світу	21
2.2 Основні етапи розробки дизайн-проекту настінного розпису для шкільного інтер'єру	24
2.3 Технології та принципи виконання настінного розпису в навчальному приміщенні, його економічне обґрунтування	30
Висновки до розділу 2	34
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39
ДОДАТКИ.....	42
Додаток А.....	42
Додаток Б	46

ВСТУП

Актуальність теми. Протягом усієї історії розвитку люди намагалися створювати своє житло затишним і комфортним місцем для життя, прагнули його прикрасити та оздобити, адже все, що оточує людину, в тому числі, і її оселя, впливають на емоційний, духовний та фізичний стан особистості. Дизайн інтер'єру існував ще з давніх часів, однак як термін, почав використовуватися з половини минулого століття.

Багато людей донедавна навіть не знали, що таке дизайн інтер'єру, проте це їм не заважало облаштовувати свої будинки навіть, не замислюючись, де повинні стояти меблі. Не дивлячись на це, людям було зручно жити в своїх оселях та у кожному будинку хоч і був схожий стиль, однак кожний інтер'єр виглядав індивідуально. Людина є особистістю, усі різні, це і відіграє важливу роль у баченні навіть звичайних речей, в тому числі, і в оформленні свого житла. У повсякденному житті дизайн є невід'ємною частиною, адже включає в себе концептуальне планування, естетичні та технічні рішення, які використовуються для досягнення бажаного результату, а саме покращення життя людини. Дизайн інтер'єру є важливим аспектом для людини у створенні гармонійної оселі для проживання.

На сьогоднішній день важливе оформлення будь-якого приміщення, а саме закладів освіти. Особливу увагу привертає дизайн шкільного простору. У школі відбувається навчальний процес, і рівень якості освіти залежить не тільки від викладання вчителів, а й від оформлення інтер'єру закладу. Для належного розвитку дитини важливе середовище, де вона знаходиться. У тому числі шкільне приміщення впливає на емоційний та фізичний стан дитини, тому так необхідно створювати якісний сучасний дизайн навчального закладу.

Використання різноманітних нових тенденцій та концепцій у декоруванні навчального приміщення відіграють важливу роль у галузі закладів освіти. Для організації навчального простору необхідно застосовувати цікаві та різні засоби дизайну. Особливо потрібно збагачувати

інтер'єр інформаційно-навчальними елементами, які стимулюють пізнавальну, розумову, емоційну, рухову та інші діяльності дітей. Існують чимало засобів декорування навчального інтер'єру, одним з відомих, який найчастіше використовується, є настінний розпис. Завдяки його використанню можна створити дійсно неповторний та сучасний дизайн інтер'єру, який буде стимулом для навчання у дітей, та допоможе їм мислити творчо.

Про вплив інтер'єру навчального приміщення на розвиток дитини писали багато дослідників, науковців, педагогів, таких як Я. А. Коменський, Д. Локк, А. С. Макаренко, І. Г. Песталоцці, Ж. Ж. Руссо. Серед останніх сучасних робіт, які стали теоретичним базисом проведеного дослідження, можна виділити роботу Ясвіна В.А. «Освітнє середовище від моделювання до проектування», який проаналізував праці усіх вище згаданих діячів. Опираючись на праці класиків, Ясвін В.А. вважає, що освітнє середовище є системою впливів і умов формування особистості за заданим зразком, а також можливостей для її розвитку, що містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні [29, с.15].

Мета дослідження: розробити дизайн-проект настінного розпису як засобу декорування в інтер'єрі навчального приміщення.

Завдання дослідження:

1. Опрацювати наукові джерела та аналоги за темою дослідження;
2. Визначити особливості дизайну інтер'єру навчального приміщення.
3. Надати характеристику основних технологій та принципів настінного розпису шкіл.
4. Визначити основну ідею та розробити дизайн-концепцію настінного розпису для навчального закладу.
5. Описати основні етапи розробки дизайн-проекту настінного розпису в інтер'єрі навчального приміщення.
6. Виконати економічне обґрунтування дизайн-проекту та розрахунок використаних матеріалів.

Об'єкт дослідження: інтер'єр навчального приміщення як галузь дизайну.

Предмет дослідження: процес проектування декоративно-інформаційних елементів в інтер'єрі навчального приміщення.

Методи дослідження. Мету дослідження було реалізовано шляхом використання двох груп методів у відповідності зі специфікою кваліфікаційного проєкту: загальнонаукові (порівняння, вимірювання, аналіз та синтез, аналогія та моделювання, класифікація, систематизація) та конкретно-наукові (метод передпроєктного та проєктного аналізу).

Практичне значення одержаних результатів кваліфікаційного дослідження полягає в можливості використання теоретичних напрацювань та практичних здобутків майбутніми поколіннями студентів-дизайнерів.

Структура роботи. Структура і обсяг кваліфікаційної роботи розроблені відповідно до поставленої мети і основних завдань; складається з двох розділів, які включають в себе шість параграфів, вступ і висновки, список використаної літератури, додатки, а також електронну презентацію. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи містить 64 сторінки, список літератури нараховує 31 джерело. Додатки містять 84 ілюстрації.

РОЗДІЛ 1.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРИМІЩЕННЯ ЗАСОБАМИ НАСТІННОГО РОЗПИСУ

1.1. Історія виникнення та сучасний стан розвитку дизайну інтер'єрів та настінного розпису.

Дизайн - це творча діяльність, метою якої є формування гармонійного предметного середовища, і це найбільш повно задовольняє матеріальні і духовні потреби людини [28, с.7]. Проникнення дизайну в наше життя зближує матеріальне виробництво з мистецтвом і цим самим збагачує духовний світ людини. Вивчення і пропаганда технічної естетики й художнього проектування дизайну є важливим суспільно-економічним завданням у формуванні інтелектуальної особистості на сучасному етапі розвитку цивілізації.

Дизайн середовища - це проектування комплексних об'єктів з позиції охоплення проблем взаємовідносин людини з природою, з предметно-просторовим і соціокультурним оточенням з метою створення гармонійного середовища. Дизайн середовища пов'язаний з проектуванням чи реконструкцією цивільних і житлових комплексів міського середовища тощо. За характером об'єкта розробки дизайн середовища поділяється на такі різновиди: міський дизайн, дизайн виробничого середовища, дизайн житлового середовища [28, с.24].

Неможливо уявити історію людства окремо від історії дизайну, зокрема дизайну інтер'єру. Людям завжди і за всіх часів хотілося жити оточеними красивими речами та комфортом. Час іде, канони моди та краси змінюються, проте людина ніколи не втрачала свого бажання жити у красі та комфорті.

Дизайн архітектурного середовища в його сучасному вигляді виник не відразу. Він пройшов складний шлях становлення та розвивався під впливом таких формотворчих чинників: науково-теоретичних; містобудівних;

соціально-економічних; ергономічних; естетичних; конструктивно-технологічних [21, с.10]. Існує кілька етапних віх концептуального розвитку практики та теорії дизайну інтер'єру.

Ренесанс. Приблизно XIV—XVI ст. (Епоха Відродження) мистецтво переживало справжній бум. Заможні люди бажали, щоб оздоблення їх кімнат підкреслювало багатство господаря і при цьому було стильною та функціональною. Інтер'єри того часу зі скрупульозністю продумувалися до найменших деталей і декорувалися винятково розкішно. Крім того, у той період втратила своє домінування фреска — настінний живопис. На зміну їй прийшов маслянистий живопис та інші мобільні та компактні форми (Рис. А. 1.1).

Промислова революція. Вона стала наступним ключовим етапом розвитку дизайну. Промислова революція у світовій історії пов'язана з винаходом в Англії парового двигуна у XVIII ст. (друга половина), і цей період став початком демократизації дизайну (Рис. А. 1.2). Оскільки стало розвиватися промислове виробництво, середньому класу стали доступні різні предмети мистецтва, і дизайн інтер'єру перестав бути частиною елітного суспільства (Рис. А. 1.3).

Промислово-торгове мистецтво. З ініціативи художників, суспільство мистецтв Англії перетворюється в 1836г. на The Society of Encouragement of Art of a Manufactory and Commerce (суспільство заохочення торгово-промислових мистецтв). А вже у 1849 році було надруковано перше видання журналу «World Journal of Design» з історії дизайну інтер'єру. Дизайнерам та інженерам того часу публікації цього журналу допомогли усвідомити всю логіку процесу естетичної еволюції різних предметів зі світової культури. «Спочатку створюємо зручну форму, а потім надаємо їй естетичного вигляду» — таким був дизайн журналу. Цей принцип призвів до зростання ролі орнаменту у прикладному дизайні. Характерним для того періоду стало змішування у декорванні інтер'єру різноманітних стилістичних атрибутів усіляких історичних епох (Рис. А. 1.4).

Баухауз. У розвитку практики та теорії суттєвим кроком стало об'єднання: Вищої школи образотворчих мистецтв та Вищої школи художнього конструювання та будівництва. В результаті цього об'єднання, яке відбулося в Німеччині в 1919 році 25 квітня і проіснувало до 1933 року, була утворена школа «Баухауз», яка відіграла дуже серйозну роль в історії дизайну (Рис. А. 1.5). Школа «Баухауз» перша, хто висунула на перший план принцип єднання функціонального призначення та форми. Тут студентів вчили тому, що стосовно функціональності форма є вторинною. «Баухауз» разом з інститутом психології проводила дослідження на тему того, як впливає колір на психологію людини. Внаслідок цих досліджень стало перших шпалер, які мали розмитий малюнок. Викладачі та студенти школи були об'єднані своїм новаторським підходом до мистецтва. І багато речей, до яких звикли люди в сучасному дизайні, є роботою виконаною в «Баухауз». У стінах школи працювали такі люди як Оскар Шлеммер, Володимир Кандінський та Пауль Клеє [27, с.98].

Реаліті-телебачення. Або просто реаліті-шоу походять від англійського слова «reality» — реальність, дійсність, були винайдені в Америці у 1940-50-ті роки як телевізійний жанр, який поєднує ознаки розважальної телепередачі трансляції онлайн. Бум такого реаліті-телебачення в поєднанні з широким поширенням кабельного телебачення сильно вплинув на розвиток популярності послуг з оформлення інтер'єрів, і внаслідок цього набули розвитку та супутні виробничі галузі. У свідомості масового споживача на той час інтер'єр втратив свою ауру загадковості та недоступності (Рис. А. 1.6).

Енвайронменталізм. Це наукова галузь, яка досліджує відносини між довкіллям та спільнотою людей. Ця концепція виникла в ХІХ столітті [6]. Став з'являтися зелений або по-іншому екологічний дизайн, який мав на увазі використання матеріалів і виробів, які відповідають стандартам еко-безпеки (Рис. А. 1.7).

Таким чином, об'єктивний аналіз досвіду дизайнерського формоутворення архітектурного середовища, зокрема його предметного

наповнення, доводить, що матеріальні передумови системної гармонізації предметного середовища формуються рівнем інтелектуального розвитку людства, симбіозом різних культур, зароджуються в надрах національно свідомого суспільства та забезпечуються волею й талантом людей [21, с.52].

Також особливу увагу слід звернути не тільки дизайну інтер'єру, а й видам його декорування та оздоблення. Протягом віків в Україні формувалися регіональні особливості декоративного розпису з своєрідною образною стилістикою. Розписи широко використовували для орнаменталізації житла, керамічних і дерев'яних виробів, у текстильній та порцеляново-фаянсовій промисловості, поліграфії.

Ще на ранніх стадіях розвитку людина прикрашала розписами своє житло. Настінні розписи відомі ще в Стародавньому Єгипті (3—1 тис. до н. є.), Урарту (1 тис. до н. є.), Індії (VI—VII ст. н. є.), Середній Азії (VII—VIII ст. н. є.) та інших країнах світу. На початку Нової Ери єгиптяни прикрашали своє житло образами богів. В епоху Відродження став популярним розпис стін храмів – церкви обов'язково прикрашалися зображеннями з біблійними сюжетами. У Нові Часи інтер'єрна графіка зберегла свою актуальність, але дозволити собі прикрасити будинок стінописом могли лише аристократи. Сьогодні цей варіант декорування стін доступний кожному, а різноманітність сучасних матеріалів дозволяє нанести на поверхню малюнок будь-якого розміру, форми та стилю [19].

Відомо, що народний настінний розпис набув особливого поширення в Україні в останні десятиліття XIX — першій третині XX ст. Найпоширенішим видом народного декоративного малювання був настінний розпис селянських хат, комор і деяких надвірних споруд. У більшій частині Полтавщини і Чернігівщини та в північних областях України настінний розпис не прижився [22, с.205]. Орнамент народних настінних розписів і оздоблення інтер'єру та екстер'єру хат і господарчих будівель в окремих районах мають виразні особливості.

Головним місцем для розписів і композиційним центром оздобленого інтер'єру був комин печі (Рис. А. 1.8). Його розписували навіть сюжетними сценками. Важливу роль в інтер'єрі української хати відігравала запільна стіна. Розписували також сволки, простінки між вікнами на центральній стіні, іноді розмальовували фризом смугу над вікнами на центральній і причілковій стінах, а в деяких областях і стелю. На Вінниччині, Одещині й Дніпропетровщині розмальовують не лише печі, а й грубки і навіть пічні заслінки. Розписи Дніпропетровщини менші за розміром і в межах кожної композиції мають значно більше дрібних деталей.

Напочатку ХХ ст. окремі народні умільці розписували інтер'єр та екстер'єр хати на замовлення не лише в своїх, а й у сусідніх селах. Ця традиція продовжувалася й пізніше (оздоблення в'їздів у населені пункти, автобусних зупинок на транспортних магістралях, житлових подвір'їв, інтер'єру та екстер'єру веранд дитячих садків тощо). Гостра потреба в настінному розписі породила мальовку — виконані на окремому аркуші паперу елементи того самого настінного розпису. Слід зазначити, що більш сучасніші настінні розписи в кожній місцевості теж мають свої особливості [5].

У наш час, із зміною побуту трудящих села, зазнало змін і мистецтво розпису. Велике орнаментальне багатство з народної архітектури, з архітектури, з сільського побуту перейшло в поліграфію, фарфоро-фаянсову і текстильну промисловість, широко застосовується в монументальному оформленні сучасних громадських споруд, а також стає самостійним видом народного мистецтва у формі малюнків на папері, картоні тощо.

1.2. Основи та особливості дизайну інтер'єру навчального приміщення.

Система освіти має ряд етапів — дошкільний, шкільний (загальноосвітній) і професійний. Форми і методи навчання можна звести до

кількох видів, які визначають обладнання та просторову організацію навчальних приміщень. У ряді найважливіших формотвірних чинників — антропометричні дані і психофізіологічні особливості учнів різного віку [10, с.36].

Середовище для розвитку дітей – це система матеріальних об’єктів діяльності дитини, яка, зі свого боку, моделює зміст фізичного, інтелектуального, сенсорного і морально-духовного розвитку дитини [1, с.89]. Предметно-просторове середовище передбачає розуміння його як сукупності предметів, являє собою наочносприйнятну форму навколишнього світу. Найважливішою вимогою до предметного наповнення середовища є врахування особливостей розвитку всіх видів дитячої діяльності [26, с.115]. Предметне середовище повинно бути інформативним, задовольняти потреби дитини в новизні перетворення, експериментування, бути засобом реалізації його творчих задумів.

Створення предметно-просторового середовища навчальних закладів ґрунтується на таких засадах: проектування відповідно до психологічних особливостей сприйняття архітектурного простору дитиною; реалізація загальних та вікових психологічних вимог дітей до середовища за допомогою просторової організації, кольору, освітлення, фактури поверхонь тощо; створення динамічного простору, коли активність внутрішнього середовища зростає від периферійних приміщень кабінетів та студій до центрального багато світлого простору — ядра композиції. Цілі дизайну — викликати інтерес до навчання та довіру. Це досягається створенням яскравого художнього образу закладу. Всі елементи інтер’єру повинні бути спів розмірні дитині, забезпечувати камерність масштабу [24]. Важливо враховувати, що чим старша дитина, тим більший простір їй імponує.

Приміщення загальноосвітніх шкіл розподіляється на такі функціональні групи будівлі: навчальні кабінети, лабораторії з лаборантськими, кімнати трудового навчання та профорієнтації, продовженого дня, медичний кабінет,

спортзал, їдальня, актовий зал, бібліотека, адміністративні, допоміжні кімнати - вестибюль, рекреації, гардероби, туалети тощо.

Дизайн освітнього середовища включає 3 основні параметри:

1) Ефективність - результативне використання простору з погляду планування та зонування, управління ресурсами приміщень.

2) Ергономічність - орієнтованість на користувачів простору, створення середовища з біологічно оптимальними параметрами, що сприяють високій працездатності, стабілізації емоційного стану та комфортному перебуванню в приміщенні (Рис. А. 1.9).

3) Забезпеченість - оснащення простору необхідними складовими для безпеки, доступності, комфортабельності учасників середовища, а також створення обстановки, яка задовольняє їхні основні потреби.

Кожен з цих параметрів складається з безлічі складових частин, які необхідно врахувати під час розробки дизайн-проекту [17, с.48]. Виділяючи основні з цих компонентів, можна назвати такі складові як: архітектурні особливості будівлі, місія та цінності освітньої установи, контингент учнів, нормативні положення, особливості освітлення різних функціональних зон, ергономіка - компроміс між функціоналізмом та естетикою, принципи сучасного освітнього середовища, створення цілісної композиції, бюджетні обмеження.

Архітектурні особливості будівлі також впливають на проект, що розробляється, оскільки від них залежить розташування тих чи інших зон, розподіл простору, розташування штучних джерел світла, декоративне оформлення — навіть концепція і стиль нового дизайну.

Дизайн повинен відображати основні цінності та місію освітньої організації, відповідати головним цілям та підкреслювати загальну спрямованість діяльності установи — завдяки цьому учні та педагоги почувуються частиною єдиної спільноти, більш свідомо ставляться до освітнього процесу та мають підвищену мотивацію [11].

Будучи соціально значущим інститутом, школа регулюється безліччю нормативних документів, зокрема у сфері зовнішнього і внутрішнього оформлення будівлі. Архітектурно-інтер'єрні рішення обмежують відразу кілька видів документів: санітарно-епідеміологічні правила та нормативи; будівельні норми і правила; протипожежні норми; державні освітні стандарти. Так з затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти від 25 вересня 2020 року N 2205:

Будівля закладу освіти повинна забезпечувати оптимальні умови для організації освітнього процесу. Колір поверхні стелі, стін, меблів навчальних приміщень, фізкультурно-спортивних та інших приміщень, які використовуються в освітньому процесі, повинен бути не яскравих кольорів, допускається наявність яскравих елементів (Рис. А. 1.10). Усі матеріали, що використовуються для оздоблення приміщень закладу освіти, його структурних підрозділів, зокрема пансіонів (гуртожитків), повинні бути безпечними для здоров'я дітей [12].

Дизайн-проект для освітніх закладів створюється не лише з урахуванням архітектурних особливостей будівлі та специфіки освітніх процесів, але й зважаючи на контингент учнів, їхню готовність до змін та схильність до сучасного освітнього простору [24], (Рис. А. 1.11). Контингент учнів впливає і на оздоблювальні матеріали (чи необхідно використовувати вандалостійкі покриття), розміщення меблів, наявність інтерактивних елементів, доступність простору тощо [11].

Створюючи інтер'єри шкільних навчальних закладів, слід враховувати основні особливості сприйняття дитиною-учнем інтер'єрного середовища:

- діти звертають увагу на прості, чіткі, зрозумілі форми;
- оптимальні для уваги дітей невеликі предмети, розміщені на рівні очей дитини;
- зображення повинні містити в собі запас інформації, необхідний для даного віку дитини;

- всі предмети, що оточують дитину, повинні мати високу естетичну цінність і бути виготовлені на професійному рівні;
- у полі зору дитини, на тлі нейтрального середовища, повинна бути невелика кількість елементів, що служать композиційними, колірними і навчальними акцентами;
- просторове середовище має постійно змінюватись та трансформуватись, бути гнучким, забезпечувати свободу пересування [29, с.27];
- більшість елементів повинні бути в полі зору і в зоні досяжності дитини, щоб нести ігрове навантаження;
- на спокійному, нейтральному кольоровому тлі приміщення об'єкти педагогічного значення мають бути виділені яскравими відкритими кольорами (аксесуари, ящики, навчальні малюнки тощо).

Ергономіка. При розробці дизайн-проектів для суспільного освітнього середовища не останнє місце відводиться ергономічності або сумісності простору та його елементів із людьми, які використовують цей простір [7]. Ергономічний простір орієнтується насамперед на людину, він зручний у використанні, завдяки чому підвищується продуктивність і залученість у освітні процеси, т.к. учасники простору не відволікаються на будь-які дискомфортні відчуття [23].

Основні вимоги до меблів: місткість, модульність, міцність, надійність, легкість, безпечність, екологічність [16, с.64]. Світло має бути достатнім для забезпечення функціональних процесів, але не занадто яскравим (призводить до швидкої втоми). Колір огорожувальних поверхонь має бути загалом світлих пастельних відтінків. Мобільне обладнання інтер'єру, меблі-трансформери, іграшки рекомендовано підбирати акцентних, яскравих кольорів.

Освітлення є одним з найважливіших компонентів у дизайні інтер'єрів, у тому числі і в проєктах для освітніх просторів. За допомогою світлодизайну можна візуально змінити розміри приміщення та сприйняття об'єктів у

просторі, виділити різні зони та створити необхідну атмосферу (Рис. А. 1.12). Залежно від функціонального призначення приміщення або окремої зони в ньому освітлення змінюватиме свої параметри, створюючи необхідний емоційний настрій, стимулюючи до діяльності або розслабляючи у рекреаційних цілях [11].

Після того, як дизайнером були вивчені архітектурні особливості будівлі, місія установи та контингент учнів, а також усі нормативні вимоги та обмеження, після того, як були виділені необхідні функціональні зони, враховані принципи ергономічності та сучасного освітнього середовища – після всього дизайнеру освітнього середовища належить створити проєкт з цілісною композицією, яка ґрунтуватиметься на відповідності форм, розміру та взаєморозташування елементів інтер'єру функціональному процесу та вимогам художньої єдності (Рис. А. 1.13).

Створення цілісної композиції. У цілісній композиції всі елементи інтер'єру пов'язані між собою за допомогою будь-якої закономірності (стилем малюнка, вирівнюванням, кольорами, розмірами тощо) [19, с.45]. Цілісність приводить простір до гармонійності, відображає його логіку та забезпечує комфортність перебування у приміщенні, у тому числі психологічну.

1.3. Настінний розпис шкіл як елемент декоративного оформлення приміщення.

Оформлення шкіл відіграє важливу роль у розвитку дітей. Завдяки правильно підготовленому освітньому середовищу виховання та навчання відбувається ефективніше та закладається повноцінний пізнавальний, фізичний та соціальний розвиток дитини. Існують багато варіантів оформлення стін у шкільних коридорах та кабінетах. Одним з варіантів декорування навчального приміщення є художній розпис [25]. Художній розпис стін – це оптимальний спосіб індивідуалізувати інтер'єр, виокремити

його з інших та створити стильне приміщення, що максимально відповідає запитам та уподобанням замовника [16, с.64].

Розробка ескізу, підбір кольору і техніка розпису проводиться узгоджено з керівниками навчального закладу. Розпис стін у коридорах, класах, їдалень, спортзалах та інших приміщень школи має бути спрямований насамперед на те, щоб простір допомагав індивідуальному розвитку дитини, враховуючи особливості та інтереси кожного вихованця [4, с.120]. Кожна зона повинна бути орієнтована на допомогу в освіті, вихованні та розвитку комунікації дитини (Рис. А. 1.14).

Важливо враховувати, що викладання того чи іншого предмета ведеться в одному приміщенні, то його можна декорувати відповідно до специфіки дисципліни. Художній розпис школи - досить складна робота, яка повинна дотримуватися чітких меж, навіть в тому випадку, якщо мається на увазі вільна творчість. Адже важливо, щоб розпис шкільних стін не відволікав учнів від основного заняття [13]. Художній настінний розпис доречний в будь-якому місці інтер'єру школи.

Рекомендується, щоб невеликі навчальні заклади були розроблені в єдиному стилі, щоб уникнути невідповідності між класами, такими як література та біологія (Рис. А. 1.15). Але у великих школах можна проявити креативність, що, в свою чергу, створює унікальний та дивовижний дизайн. Цікавий дизайн стане мотивацією для багатьох учнів, ажде вони навчатимуться в незвичайній школі. Навчаючись у такій школі, кожна дитина легше та цікавіше зрозуміє основи предметів і водночас розвине вміння творчо мислити.

Малюнки на стінах школи носять переважно навчальний характер. Усі зображені предмети повинні допомагати дітям запам'ятати ту інформацію, яку вони несуть [29, с.27]. Однак приймаючись за роботу також важливо враховувати, що зображення, виконане в класі, не повинно відволікати буйством фарб від навчального процесу. Слід уникати різких форм та складних сюжетів. Дизайн шкіл, насамперед, це оформлення багатометрових

стін коридорів, рекреацій, класів тощо (Рис. А. 1.16). Необов'язково малювати сюжетні композиції, адже просто «правильне» фарбування стін може вже наполовину вирішити таке завдання, докорінно може змінити простір до невпізнання. А вже далі можна займатися оформленням (змістовним) якихось особливих зон [2].

Можна виділити основні принципи, на які потрібно зважати, при оформленні стін у школі: стіна може бути джерелом натхнення та мотивації; місцем для трансляції знань та цінностей; носієм навігації; стіна будить уяву; формує образ школи та її бренд; стіна може бути місцем спілкування; джерелом довідкової інформації; стіна створює настрій; стіна може бути місцем для виставки; стіна може вражати і поруч із нею всі можуть фотографуватися.

Якщо стиль – це зміст і форма, то під технікою стінопису слід розуміти процес нанесення зображення [18, с.113]. Це технологія розпису та за допомогою чого вона може бути реалізована. Це може бути маркер, пензлі та фарби, аерограф, аерозольні фарби та ін. Техніки нанесення художнього розпису:

Розпис акриловими фарбами – сучасна, практична та найпопулярніша техніка. Фарби не токсичні, легко наносяться та швидко висихають. Такі розписи довговічні і вимагають особливого догляду. Акрилові фарби можна використовувати для розпису стін у приміщеннях із підвищеним рівнем вологості, навіть у ванній кімнаті (Рис. А. 1.17).

Розпис стін аерографією. За допомогою аерографа фарба розпорошується залежно від заданих налаштувань: від ультратонких ліній до плавних переходів кольорів. Аерограф зазвичай використовується для тонкої роботи. Для масштабних проектів, у тому числі градієнта, на допомогу приходять фарбкопульт.

Графіті – відносно молоде напрямлення у дизайні приміщень, яке вже користується великою популярністю. Нескладні яскраві зображення надають

простору динамічності. Розпис стін може виконуватися як аерозольною фарбою, так і звичайною акриловою (Рис. А. 1.18).

Трафаретний розпис. Техніка, яка передбачає нанесення на фарбовану стіну малюнка за допомогою підготовлених трафаретів. Використовується, коли необхідна чітка деталізація малюнку та 100% відповідність оригіналу (Рис. А. 1.19).

Фреска та барельєф. Фреска – складна техніка настінного живопису, коли зображення наноситься на вологу штукатурку та застигає разом із матеріалом [3, с.154]. Це забезпечує максимальну довговічність стінопису. Барельєф – об'ємне нанесення із використанням пластичних матеріалів (гіпс, штукатурка, алебастр, глина). В інтер'єрі барельєф часто розміщують біля елементів декоративного підсвічування, щоб акцентувати увагу та надати зображенню динаміки.

3D-розпис стін. Сучасні техніки нанесення зображення. Об'ємні малюнки, виконані у цій техніці, здатні візуально видозмінювати простір (Рис. А. 1.20). До сучасних художніх технік слід віднести розпис стін в інтер'єрі маркером, розпис фарбами, що світяться, а також розпис невидимими (флуоресцентними) фарбами (Рис. А. 1.21). В кожному інтер'єрі підходить різний художній розпис стін [20].

Висновки до розділу 1

Дизайн інтер'єру є невід'ємною частиною нашого життя, завдяки йому люди живуть у естетичному та гармонійному середовищі. Правильний за змістом дизайн благотворно впливає, як на емоційний, так і на фізичний стани людини. Особливо важливе оформлення навчального простору, адже в ньому перебувають діти, які тільки ростуть та розвиваються, як особистості. Важливо, щоб інтер'єр навчального закладу допомагав дітям ефективніше

засвоювати навчальні предмети та сприяв пізнавальному, фізичному та соціальному розвитку дитини.

Основними аспектами для оформлення навчального приміщення є : архітектурні особливості будівлі, місія та цінності освітньої установи, контингент учнів, нормативні положення, особливості освітлення різних функціональних зон, ергономіка - компроміс між функціоналізмом та естетикою, принципи сучасного освітнього середовища, створення цілісної композиції, бюджетні обмеження. При створенні інтер'єру навчального закладу потрібно дотримуватися цілісності у всіх цих складників, щоб створити гармонійне середовище. Ціль дизайну у навчальному середовищі полягає у викликанні інтересу до навчання та довіри в учнів закладу. Це досягається створенням яскравої цілісної композиції.

В оформленні навчального приміщення існують чимало напрямів декорування, одним з популярних є художній настінний розпис. Протягом віків формувалися регіональні особливості декоративного розпису, його використовували, як оздоблення будинків, і заможні люди, і прості селяни. На сьогодні художній розпис є досить популярним видом декорування приміщення, в тому числі і навчального.

Виокремлюють багато видів стилів та технік розпису, за допомогою яких створюються малюнки. Настінний розпис у навчальному закладі повинен нести інформаційно-естетичний напрям. Розпис стін у коридорах, класах, їдалень, спортзалах та інших приміщень школи має бути спрямований насамперед на те, щоб простір допомагав індивідуальному розвитку дитини, враховуючи особливості та інтереси кожного вихованця. Кожна зона повинна бути орієнтована на допомогу в освіті, вихованні та розвитку комунікації дитини. Вдале цікаве оформлення закладу, в тому числі і стін, запорука гарного навчання та самопочуття вихованців.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА. РОЗРОБКА ТА ПРОЄКТУВАННЯ НАСТІННОГО РОЗПISУ В ІНТЕР'ЄРІ ШКОЛИ

2.1. Аналіз аналогів дизайн-проектів об'єктів даної типології в Україні та у різних країнах світу.

Новопечерська школа у Києві. У центрі Києва на Печерську є загальноосвітня школа з незвичайним дизайном інтер'єру, для якого характерні яскраві кольори, сучасні рішення, ергономіка та зручність. Для розвинених західних країн подібне оформлення освітніх закладів норма, а для України це поки що рідкість (Рис. Б. 2.1). Дизайн школи розробили Олена Добровольська та студія Dream Design.

Новопечерська школа відрізняється від більшості шкіл яскравим, оптимістичним та надихаючим інтер'єром. У такій школі не лише приємно перебувати, а й усе створено для комфортного навчання та пізнання світу. Сучасний графічний дизайн пропонує інакше поглянути на школу і дітям і дорослим (Рис. Б. 2.2). У школі немає стандартних класів та сумних кольорів (Рис. Б. 2.3). Натомість є безліч яскравих елементів та сучасні дизайнерські рішення: 3D-панелі, що прикрашають головний хол, актовий зал та коридори, безліч декоративних деталей з LED підсвічуванням, декоративні колони у холі у вигляді дерев, декоративні хмари на стелі та яскраві шпалери на стінах (Рис. Б. 2.4). Крім усього, дизайнери не забули і про українську тематику, тільки тут вона представлена у сучасному прочитанні у вигляді 3D стіни у вестибюлі з українськими орнаментами. А також картою Києва зі визначними пам'ятками, яку розмістили у їдальні школи [15, с.67].

Спеціалізована школа №316 у Києві. У цій школі використовувався такий напрям художнього настінного розпису, як графіті (Рис. Б. 2.5). Сила графіті в тому, що це мистецтво, яке «розмовляє» з дітьми різного віку зрозумілою їм мовою. Розпис шкільних стін виконує освітню функцію (Рис. Б.

2.6). За допомогою графіті дітей можна ненав'язливо зацікавити географією (пам'ятки різних країн), історією (знакові події), літературою (письменники та їхні герої). Профільні навчальні кабінети розпис зробить атмосфернішими, перенісши, наприклад, аудиторію англійської мови на вулиці Лондона, фізики – в лабораторію мадам Кюрі (Рис. Б. 2.7). Крім того, графіті в школі мають терапевтичний ефект (адже, що навчання – це постійне навантаження та стрес), дозволяючи дитині розслабитися, переключивши її увагу. Посприяти цьому може вже лише одна правильно підібрана колірна палітра малюнка (Рис. Б. 2.8).

Печерська міжнародна школа у Києві (Рис. Б. 2.9). Нова школа – приватна Гімназія А+, розташована у житловому комплексі «Комфорт Таун». Школа «Гімназія А+» — найсучасніший шкільний освітній заклад України, аналогів якому немає в Україні, розрахована на 600 учнів [31]. На площі більше 8 000 кв.м. розташувалися актова зала, багатофункціональна спортивна арена, шкільний театр, хореографічна студія, гімнастична і медіа студії, музичні та художні класи (Рис. Б. 2.10). Навчальні класи, обладнані мультимедійними комплектами, ортопедичними меблями і відповідають віковим і освітнім потребам дітей. Окремо виділений блок початкових класів, забезпечений ігровими зонами і місцями для відпочинку (Рис. Б. 2.11).

Гімназія Ørestad. Місце: Копенгаген, Данія. У класах цієї гімназії нема стін. Замість класів діти тут навчаються у опенспейсах. Всі поверхи організовані навколо центральних сходів, у них відкрите планування. За допомогою пересувних стін і гнучких конструкцій вчителя впроваджують тут нові методи навчання: так діти можуть працювати або в різних групах, або вічна-віч з учителем (Рис. Б. 2.12).

Школа № 1241. Росія, Москва. У 2017 році оформлена початкова школа N 1241 (яка була представлена на конкурсі BuildSchool 2017), а в 2018 році інший корпус – середньої та старшої школи на Великому Тригірному пров. 3. Будівля серії 65-426, споруди 80-х. Дизайнери завдання реалізували дизайн інтер'єру школи в рамках косметичного ремонту. При цьому вигляд школи

змінили кардинально - щоб вона виглядала сучасно і доброзичливо. Дизайн повинен виділяти ті напрямки та предмети, у яких школа особливо сильна.

Дизайнери розробили проєкт фарбування стін: яскраві та відкриті кольори оживили та освіжили простір, візуально його розширили (Рис. Б. 2.13). Основний колір – білий, а додаткові кольори кожного поверху були свої. У тон цього кольору було підібрано плитку та інші оздоблювальні матеріали, меблі, жалюзі. Особливу увагу приділили навігації – слабкому місцю більшості шкіл (Рис. Б. 2.14). Була розроблена і настінна, і підлогова навігація – максимально докладна, легко зчитувана та доброзичлива. Стіни в рекреаціях оформлені за тематикою кабінетів, які знаходяться поруч. Сформувався мовна, математична, історична та природничо-наукова рекреації. Одну рекреацію перегородили та сформували конференц-зал. Коридор поряд із спортзалом оформили жартівливими цитатами з пісень В. Висоцького та малюнками на спортивну тематику. Простір біля їдальні створили в стилі кафе, а біля бібліотеки розмістили букросінг.

Австралійська Св. Марії в містечку Грінсборо (Greensborough). Ідея створити яскравий незвичайний інтер'єр школи з геометричними мотивами належить архітектурної компанії Smith+Tracey Architects. Її творчі працівники переконані в тому, що стимуляція дитячої уяви сприяє розвитку дітей, і це не міф. Вони створили найкраще місце з цієї точки зору для дитячої освіти. Здатність мислити метафорично, надихнула дизайнерів на ідею порівняння дітей з деревами (Рис. Б. 2.15). Діти, як і дерева, ростуть і розквітають, так вирішили дизайнери створити у зв'язку з цим незвичайний дизайн інтер'єру для школи, який можна умовно назвати «яскравий геометричний ліс» [9].

З точки зору педагогіки, яскравий, незвичайний інтер'єр школи сприяє не тільки стимуляції дитячої уяви, а відповідно зростанню навчального потенціалу, але також допомагає вивчати навколишнє середовище більш ефективно. Тому що процес пізнання відбувається як свого роду пригода, гра. В яскравому геометричному лісі діти можуть грати у веселі ігри, уявляти, що вони звірятка або щось в цьому дусі (Рис. Б. 2.16).

Психологи з цим повністю згодні. Такий яскравий, незвичайний, але в той же час не дратівливий інтер'єр школи сприяє не тільки стимуляції дитячої уяви, але й появі позитивних емоцій, що вкрай важливо у відношенні дитини до школи, в його сприйнятті навчального закладу. З точки зору бізнесу, ця ідея хороша для дизайнерських компаній, а також для шкіл, як для приватних, так і державних [9].

2.2. Основні етапи розробки дизайн-проєкту настінного розпису для шкільного інтер'єру.

У дизайн-проєктуванні виділяють передпроєктний та проєктний етапи. Під час передпроєктного аналізу відбувається знайомство з ситуацією, контекстом розміщення майбутнього об'єкта, переліком його властивостей на даному етапі, збирається та узагальнюється інформація про проєктне завдання, про можливі способи його вирішення, про переваги і недоліки, наявні аналоги цих рішень, розробкою власних принципів.

Напочатку проєктної роботи був визначений об'єкт проєктування, а саме стіни біля кабінетів математики та біології-географії на другому поверсі у Криворізькій загальноосвітній школі I-III ступенів № 28 (Рис. Б. 2.17). Біля кабінету математики знаходиться кабінет завідувача навчальної частини, то стіна, на якій буде намальоване зображення, розташована між двома цими кабінетами (Рис. Б. 2.18). У даному приміщенні здійснені заміри, які показали, що висота стелі – 3450мм, довжина від початку стіни до першої двері становить 1130мм (Рис. Б. 2.19), від першої двері до другої, на якій і буде зображений малюнок, - 670мм, від другої двері (кабінет математики) до кута стіни – 160мм (Рис. Б. 2.20). Інша стіна знаходиться біля кабінету біології-географії (Рис. Б. 2.21). Біля цього кабінету з лівого боку знаходиться труба по вертикалі, яка розташована від проміжку дверей на відстані 650 мм (Рис. Б. 2.22).

На сьогоднішній день школа має доглянутий вигляд, але застарілий дизайн внутрішнього приміщення: коричневий ліноліум на підлозі, стеля у білій штукатурці та плитці, стіни пофарбовані у світло-жовтий колір, білі пластикові вікна та двері (Рис. Б. 2.23). Ознайомившись з інтер'єром закладу, була проведена фотофіксація поверху (Рис. Б. 2.24).

Після ознайомлення з об'єктом роботи, була проведена розмова з директором школи, яка пояснила чого очікує та бажає від проєкту. Завдання полягало в тому, щоб розробити невеликі зображення, які нестимуть собою інформаційно-естетичне направлення. Малюнки мають знаходитися на стіні біля кабінетів математики та біології-географії, тому змістом мають бути пов'язані з цими науками, повинні асоціюватися та сприйматися учнями, як інформаційні елементи-підказки.

Також при майбутній розробці ідеї настінного розпису зображення мали б бути нейтральними, відповідати загальній дизайн-концепції поверху, а саме кольоровій гамі. Загальний колорит є тим чинником, який завжди має обов'язково враховуватись дизайнером при художньому оформленні приміщення [10, с.37]. Кожна барва по-різному сприймається та оцінюється. Завжди треба пам'ятати про специфіку фізіолого-психологічного та естетичного впливу кольору на людину [8]. Важливо, щоб розпис знаходився на рівні очей дітей, адже має привертати увагу та правильно сприйматися, а ще бути відповідним за розмірами та параметрами до стіни. Немає бути маленьким, але й не великим на всю стіну, приблизно має бути в розмірах прямокутника десь 650мм довжини. Тематика розпису має бути сучасною та молодіжною, адже в закладі підрастають нові покоління. Однак має слідувати і певним етичним нормам.

В оформленні стін навчального приміщення існують чимало напрямів оздоблення, одним з популярних є художній настінний розпис, який і став вирішенням декорування стін для нашого дизайн-проєкту. Серед різномаїття стилів та технік розпису, за допомогою яких створюються малюнки, була обрана техніка розпису водоемульсійними фарбами. Порівнюючи з іншими

фарбами, мають ряд переваг, однією з них є довговічність, а саме фарби не тріскаються від часу, не тьмяніють і не відшаровуються з часом. Також такий вибір полягає у тому, що водоемульсійні фарби часто використовуються сьогодні у подібних проєктах та набули особливої популярності, і з урахуванням фінансово-матеріальних можливостей є досить доступними.

Працюючи над дизайн-проєктом важливо враховувати багато факторів: наявність фірмового стилю закладу, колір та матеріал підлоги, стін, стелі, спеціалізованість приміщення та, звичайно ж, вік учнів. Учні початкової школи та випускники по-різному поведуться у громадських просторах, і навіть по-різному сприймають кольори. Якщо ж учні різного віку навчаються на одному поверсі, як, наприклад, у нашому випадку, то важливо, щоб настінний розпис подобався і тим, і іншим.

Ознайомившись з інтер'єром приміщення, була розпочата робота з пошуком аналогів. Спочатку аналоги були пов'язані з загальним дизайном шкільних закладів (Рис. Б. 2.25 і Б. 2.26), завдяки яким можна зрозуміти тенденції сучасного шкільного дизайну та на майбутнє взяти до уваги цікаві рішення (Рис. Б. 2.27 і Б. 2.28). Також пошук аналогів проходив за тематикою оформлення стін біля кабінетів біології-географії (Рис. Б. 2.29 і Рис. Б. 2.30) та математики (Рис. Б. 2.31 і Рис. Б. 2.32). Були знайдені багато малюнків, символів, емблем, які пов'язані з темою оформлення стін, та, які можуть бути використані у проєкті (Рис. Б. 2.33 і Рис. Б. 2.34). Були проаналізовані аналоги шкільних інтер'єрів, настінних розписів шкіл України і не тільки, що допомогло визначити оптимальне рішення поставлених завдань. Робота з пошуком аналогів не була складною, знайдено багато цікавих варіантів, так як настінний розпис шкіл сьогодні є досить популярним, більшість художників та дизайнерів працюють над проєктами оформлення навчальних закладів. Підібрані аналоги ретельно були вивчені, такі характеристики, як композиція, форма, текстура, колір, важливі при створенні нового предмету, тому усі лягли в основу проєктованих зображень.

На наступному етапі проєкту розпочалася робота з концепцією, потрібно було вирішити основну образну ідею майбутнього проєкту. Проаналізувавши аналоги, аспект був відданий створенню інформаційно-естетичним елементам. Так було вирішено створити малюнки, у яких будуть притаманні символи-асоціації тих наук, які викладаються у кабінетах біля тих стін. Зображення мають виконувати не тільки основну естетичну функцію, завдяки якій формуються ціннісні орієнтації учнів. Також настінний розпис виконує ряд інших функцій: виховну (формує цілісну особистість), інформаційну і комунікативну (зображення розглядаються як своєрідний канал зв'язку, що несе інформацію), суспільно-перетворюючу (малюнок здійснює ідейно - естетичний вплив на учнів, включає їх у цілісно спрямовану діяльність і тим самим бере участь у їх переоформленні).

Взагалі варто зазначити, що найважливішим чинником для дитини, який впливає на її емоційний стан, є саме навколишнє середовище. У сучасній енциклопедії з педагогіки є таке поняття як «предметно-розвивальне середовище». Воно являє собою сукупність природних і соціально-культурних предметних засобів найближчого і перспективного розвитку дитини, становлення її творчих здібностей, що забезпечують різноманітність діяльності. Предметно-розвивальне середовище має релаксувальний вплив на особистість дитини. Повертаючись до викладеного раніше, можна з упевненістю сказати, що навколишнє середовище, що оточує дитину, є осередком всієї розвивальної, навчальної, психічної діяльності [26, с.75]. Тож так важливо створити якісний дизайн інтер'єру шкільного поверху, а саме розробити настінні зображення, які будуть відповідати усім нормам та поставленим завданням, завдяки яким учні будуть ще краще розвиватися як особистості. У нашому дизайн-проєкті ми маємо створити середовище, яке повинно викликати позитивні емоції завдяки настінному розпису.

Розпочалася робота над ескізуванням. Прийнято рішення, що настінні зображення біля двох кабінетів мають поєднуватися, бути схожими у виконанні, тобто відповідати одній концепції. Так виконані ескізи малюнку

для стіни біля кабінету біології-географії (Рис. Б. 2.35). Біля цього кабінету, як вже зазначалося, з лівого боку знаходиться труба по вертикалі, яка розташована від проміжку дверей на відстані 650 мм (Рис. Б. 2.36). Прийнято рішення використати трубу у малюнку, цікаво її обіграти, тим самим вміло її замаскувати (Рис. Б. 2.37). Так створене зображення: земля, від якої ідуть видовжені смуги, на яких зображені круги з рослинами та тваринами. У цьому малюнку поєдналися символи, які асоціюються, як з біологією, так і з географією (Рис. Б. 2.38). Малюнок спочатку виглядав, що руки тримають землю, однак у процес розвитку ескізів, вирішено залишити тільки землю, від якої ідуть смуги. У першій розробці малюнку використані чотири кольори: зелений, блакитний, коричневий та світло-жовтий (колір стін). Надалі продовжилась робота над самим малюнком та його колірною гамою (Рис. Б. 2.39). Ескізи виконувалися як самого малюнку, так і зображення його на стіні біля кабінету на папері формату А4, А3, а далі виконані у програмі CorelDRAW.

Було вирішено, що біля кабінету математики найкраще зобразити той чи інший предмет, який відноситься до математичних наук (Рис. Б. 2.40). Запропоновані такі ідеї зображення, як лінійка, циркуль, транспортир, цифра, калькулятор. Предмети «лінійка» та «калькулятор» були обрані за дві основні ідеї, і надалі розпочалася більш детальна робота над знаходженням кращого варіанта (Рис. Б. 2.41). Розробка варіантів форми та колірної гами зображень «лінійка» та «калькулятор» виконувалась в програмі CorelDRAW. Зроблені близько семи різних варіантів колірної гами обох зображень. Серед зроблених ескізів, найбільшу увагу привернув калькулятор (Рис. Б. 2.42), тому його обрано за основну ідею. На початковій стадії розробки зображення калькулятора було вирішено додати ще додаткові елементи, які будуть підтримувати цілісність композиції, однак потім в ході експериментування ця ідея не знадобилася. Так, щоб зображення поєднувалися в одній концепції, вирішено продовжити тему смуг, які йтимуть від калькулятора та також матимуть символи-асоціації вже предмету математики. Колірна гама

зображення зелено-жовта з червоними акцентами, що вдало поєднується з дизайн концепцією поверху.

Також крім ескізів настінного розпису біля кабінетів, розроблялися варіанти оформлення стін усього поверху, продумувалась концепція дизайну інтер'єру другого поверху (Рис. Б. 2.43). Стіни шкільних коридорів можуть виступати у якості навігації, мотивації для учнів. Ці ідеї лягли у створення ескізів мотиваційної стіни з інформаційними дошками для повідомлень подій з шкільного життя (Рис. Б. 2.44). Також розроблена стіна з малюнком навігації для другого поверху (Рис. Б. 2.45), (Рис. Б. 2.46). Ескізи виконувались, як на папері, так і у дизайнерській програмі.

Розробка дизайн-концепції усього поверху допомагає краще зрозуміти вдале поєднання усіх предметів інтер'єру та кінцевий вигляд проєкту (Рис. Б. 2.47). Тому також виконувалися креслення другого поверху школи, розроблялася дизайн-концепція усього коридору (Рис. Б. 2.48). Виконані креслення малюнків та креслення коридору, а саме обмірювальний план, планувальне рішення (Рис. Б. 2.49), плани відкривання дверей (Рис. Б. 2.50), підлоги (Рис. Б. 2.51), стелі (Рис. Б. 2.52), освітлення (Рис. Б. 2.53). Зроблена 3д-модель коридору, його візуалізація з новим сучасним дизайном (Рис. Б. 2.54). Нове оформлення стін у вигляді настінного розпису краще виглядає в оновленому інтер'єрі (Рис. Б. 2.55), (Рис. Б. 2.56). Дизайн коридору такий (Рис. Б. 2.57): на підлозі паркет з світлого дерева, стеля білого кольору з сучасними світильниками, білі вікна та двері, стіни світло-зеленого кольору в поєднанні з жовтими та білими геометричними зображеннями, нові меблі, а саме пуфи з цікавим дизайном, жалюзі та пуфи з яскравими акцентами (Рис. Б. 2.58). Креслення виконувались у програмі в AutoCAD, 3д-модель коридору та його візуалізація в 3ds Max (Рис. Б. 2.59). Після фінального рендерингу інтер'єру готові розроблені зображення настінного розпису розміщені на стінах оновленого коридору за допомогою програми Adobe Photoshop (Рис. Б. 2.60).

Так як стіни світло-зеленого кольору, то використання зеленого та жовтого кольорів для малюнку калькулятора, блакитного і зеленого кольорів

для малюнку землі добре підійдуть, як протилежні барви (Рис. Б. 2.61). Так під час ескізування було декілька варіантів кожного зображення, у кінці чого вибраний кращий за усіма критеріями (Рис. Б. 2.62). Виконані ескізи були розміщені на світлині з видом стіни та дверей для візуалізації майбутнього проєкту (Рис. Б. 2.63).

Отже, дотримуючись усіх необхідних параметрів при розробці нових предметів, враховуючи вимоги як окремого замовника, так і соціального замовлення взагалі, можна виконати якісний дизайн-проєкт. Так слідуючи поставленим завданням, тематика настінного розпису влучно підібрана до інтер'єру навчального закладу, колірна гама гармоніює з концепцією усього поверху, малюнки відповідають усім параметрам та потрібним розмірам.

2.3. Технології та принципи виконання настінного розпису в навчальному приміщенні, його економічне обґрунтування.

Одним з етапів розробки настінного розпису був вибір технології виконання. Серед широкого вибору матеріалів було обрано декілька підходящих для проєкту варіантів: алкідні, акрилові та водоемульсійні фарби. Надалі були проаналізовані відмінності та недоліки цих фарб, після чого обраний оптимальний варіант для подальшої роботи.

Першими були розглянуті алкідні фарби, які мали ряд переваг. Вони мають багату яскраву палітру кольорів, довговічні, зносостійкі та менше піддаються кліматичним та погодним змінам. Також алкідні фарби володіють високим рівнем покриваності, довго висихають, що дає можливість виправити помилки в малюнку. Порівнюючи з акриловими та водоемульсійними фарбами, які хоч і є дорожчими по вартості, однак вони не є отруйними. Працюючи з алкідними фарбами, потрібно використовувати розчинник, який також має неприємний запах, тому у нашому випадку їх краще не

використовувати, адже проєкт відбувається у навчальному закладі, де перебувають діти.

Акрилові фарби більш стійкі до ультрафіолетового випромінювання, характеризуються довшим строком служби та швидким висиханням. Завдяки таким фарбам можна створювати імітацію акварелі та олії. Також, на відміну від алкідних фарб, не токсичні, не мають запаху. До недоліків слід віднести високу вартість таких фарб, і при розчиненні водою фарба може нерівномірно лягати на поверхню та не використовується у роботі при низьких і вологих умовах.

На сьогодні у використанні є досить популярні фарби на основі водної дисперсії, які теж мають свої переваги та недоліки. Найбільшою перевагою таких фарб, є їх ціна, яка значно нища з алкідними та акриловими фарбами. Водоемульсійні фарби швидко висихають (протягом декількох годин), не мають неприємного запаху, безпечні у використанні для навколишнього середовища. Після роботи з цими фарбами інструменти легко відмити водою, що є також плюсом у виборі водоемульсійних фарб.

Попри переваги застосування фарб потребує певних навичок, так як при висиханні та покритті лаком фарби можуть дещо змінити колір. Водоемульсійні фарби мають досить варіативну кольорову палітру, в білу фарбу, яка є основою, додаються рідкі колоранти різних кольорів. В залежності від того, якої насиченості потрібен колір, регулюється додавання кількості колоранту. Важливо правильно розрахувати кількість колоранту, адже можна легко перебільшити і колір буде іншим, і майбутній розпис може змащуватися. Після додавання кольорового колоранту, суміш ретельно перемішується та можна приступати до нанесення на поверхню.

При виборі фарби, також було враховано, якою є поверхність стін, а саме покрита алкідною фарбою, має свою фактуру. Вона досить дрібна, наявні нерівності та шорсткості, тому важливо перед художнім розписом підготувати поверхню, щоб запобігти негативному впливу на зовнішній вигляд малюнку.

Водоемульсійна фарба має матову текстуру, що добре підійде для зображення малюнку у нашому випадку.

Оцінивши переваги та недоліки фарб, було вирішено, що оптимальним варіантом для нашого дизайн-проєкту є вибір водоемульсійної фарби. Однією з переваг такої фарби, яка вплинула на наш вибір, є довговічність, а саме фарби не тріскаються від часу, не тьмяніють і не відшаровуються з часом. Розпис такими фарбами проводиться на будь-якій поверхні: шпалерах, штукатурці та інших оздоблювальних матеріалах. Після вирішення цього питання наступним важливим етапом є підготовка стіни перед самим нанесенням малюнку. Від цього етапу залежить довговічність розпису, адже при неякісній підготовці стіни, малюнок разом із штукатуркою може потріскатися, осипатися, або змінити колір. Для запобігання подібних процесів стіну потрібно поштукатурити, пошпаклювати та проґрунтовати в два шари спеціальним водостійким ґрунтом.

Під час робочого процесу також знадобляться певні інструменти: пензлі синтетичні (не залишають слідів від мазків, на відміну від щетини та не такі м'які, як пензлі з натурального ворсу), валики різних розмірів, ганчірки, олівець для нанесення лінійного малюнку тощо. Після визначення малюнка, можна відразу розпочати виконання, а іноді необхідно виконати на аркуші його зменшену копію, що полегшить процес роботи. Також при нанесенні малюнку на стіну можна ескіз, виконаний на папері, збільшити в масштабі 1:1, використовуючи дизайнерську програму, і роздрукувати його. Зробити це можливо частинами на папері формату А4 або на широкоформатному принтері. Контури отриманого шаблону наносять на стіну. Інший варіант нанесення полягає в тому, що за допомогою різноманітних пензликів спочатку створюється контур зображення, після промальовування контурних ліній відбувається зафарбовування самого тіла малюнка і останньою стадією в роботі буде опрацювання дрібних елементів. Основне фарбування проводиться за допомогою валиків, пензликів, пульверизатора або просто

розташовується пальцями. Коли фарба остаточно висохне, зображення покривається акриловим лаком, для захисту від зовнішніх факторів [14].

Для економічного обґрунтування виготовлення в матеріалі проєкту настінного розпису стін біля кабінетів біології-географії та математики у Криворізькій загальноосвітній школі I-III ступенів № 28 був опрацьований місцевий ринок товарів. Серед великої кількості будівельних магазинів Кривого Рогу обраний будівельний гіпермаркет «Епіцентр», адже асортимент товарів в ньому є найбільшим в нашому місті. Основні товари, які необхідні для дизайн-проєкту, є фарба на водоемульсійній основі для зовнішніх робіт, колоранти різних кольорів та пензлі.

З розрахунку витрати фарби 8 кв.м/1 л та враховуючи загальну площу поверхні обох стін біля кабінетів – 5,5 кв.м, необхідність нанесення фарби в два шари та можливого додаткового пофарбування стін за межами малюнка необхідно придбати 3 л фасадної фарби білого кольору для основи та близько 15 колорантів різних кольорів (див. Табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Розрахунок витрати фарби

№	Назва продукту	Фірма виробник	Кількість	Ціна товару	Вартість товару
1	Фарба акрилова водоемульсійна мат білий 3 л	Sniezka	1	332 грн.	332грн.
2	Пігмент Colorex жовтий 100 мл	Sniezka	2	32 грн.	64 грн.
3	Пігмент Colorex помаранчевий 100 мл	Sniezka	1	32 грн.	32 грн.
4	Пігмент Colorex червоний 100 мл	Sniezka	1	32 грн.	32 грн.
5	Пігмент Colorex світло-зелений 100 мл	Sniezka	2	32 грн.	64 грн.
6	Пігмент Colorex зелений 100 мл	Sniezka	2	32 грн.	64 грн.
7	Пігмент Colorex блакитний 100 мл	Sniezka	2	32 грн.	64 грн.
8	Пігмент Colorex синій 100 мл	Sniezka	1	32 грн.	32 грн.
9	Пігмент Colorex коричневий 100 мл	Sniezka	1	32 грн.	32 грн.
10	Пензель плаский	Hardy	2	85 грн.	170 грн.

	90x50 мм				
11	Пензель плоский ручка 2К 70 мм	Hardy	2	116 грн.	232 грн.
12	Пензлик для підфарбовування №0 10 мм	Мако	2	8 грн.	16 грн.
	Пензель Стандарт ¾» 26,8 мм	Сталь	2	8 грн.	16 грн.
	Олівець столярний	Proline	1	46 грн.	46 грн.
ЗАГАЛЬНА ВАРТІСТЬ					1196 грн.

Висновки до розділу 2

Такий спосіб декорування стін, як художній розпис використовують багато шкіл не тільки в Україні, а й закордоном. У сучасному дизайні навчальних закладів є метою створення цікавих та комфортних приміщень для різноманітних діяльностей дитини. Адже, найважливішим чинником для дитини, який впливає на її емоційний стан, є саме навколишнє середовище.. Тому нам так важливо було створити якісний дизайн інтер'єру шкільного поверху, а саме розробити настінні зображення. У нашому дизайн-проекті ми розробили дизайн-концепцію другого поверху закладу, яка має викликати позитивні емоції та інтерес до навчання учнів завдяки загальному інтер'єру поверху, а саме настінному розпису.

На початку роботи ознайомилися з об'єктом проекту, а саме з коридором другого поверху закладу, були виконані заміри приміщення та фотофіксація. Проаналізувавши загальну концепцію поверху за композицією та кольоровою гамою, розпочався підбір варіантів оформлення стін та усього коридору. Обрані аналоги настінного розпису шкіл України і закордону, детально аналізовані, відібрані найближчі за тематикою та кольором.

Далі розпочалася робота над основним варіантом малюнку, ескізування та візуалізація в дизайнерській програмі. Розробка варіантів форми та колірної гами зображень «лінійка» та «калькулятор» для стіни біля кабінету математики та «землі» виконувалась в програмі CorelDRAW. Після розробки

багатьох варіантів були обрані остаточні ідеї зображень для обох стін, які мали спільну концепцію та поєднувалися між собою. Так малюнок «землі» з символами тваринного та рослинного світу має зелено-блакитну кольорну гаму з жовтими акцентами, а малюнок «калькулятор» з символами математичних наук має зелено-жовту кольорову гаму з червоними акцентами.

Також виконувалися креслення другого поверху школи, розроблялася дизайн-концепція усього коридору. Виконана 3д-візуалізація коридору другого поверху з новим сучасним дизайном, і вже після рендерингу на світлинах оновленого інтер'єру розміщені розроблені зображення настінного розпису. Під час дизайн-проєкту робота виконувалася на папері і у дизайнерських програмах, як Adobe Photoshop, CorelDRAW, AutoCAD, 3ds Max.

Одним з етапів розробки настінного розпису був вибір технології виконання. Оцінивши переваги та недоліки фарб, було вирішено, що оптимальним варіантом для нашого дизайн-проєкту є вибір водоемульсійної фарби. Фарба має ряд переваг, які вплинула на наш вибір: довговічність, швидке висихання, не мають неприємного запаху, безпечні у використанні для навколишнього середовища.

Для економічного обґрунтування виготовлення в матеріалі проєкту настінного розпису стін був опрацьований місцевий ринок товарів, після чого обраний будівельний гіпермаркет «Епіцентр». Основні товари, які необхідні для дизайн-проєкту, є фарба на водоемульсійній основі для зовнішніх робіт, колоранти різних кольорів та пензлі. З розрахунку витрати фарби та враховуючи загальну площу поверхні обох стін біля кабінетів необхідно придбати 3 л фасадної фарби білого кольору для основи та близько 15 колорантів різних кольорів.

ВИСНОВКИ

Результати даного дослідження дають можливість зробити основні висновки. Для більш детального розуміння питання кваліфікаційної роботи було розглянуто наукові теоретичні здобутки за темою дослідження. Також вивчені історичні матеріали, які лягли в основу даної роботи.

Дизайн є важливою діяльністю у житті людини, адже відповідає за формування гармонійного середовища, яке забезпечує її матеріальні та духовні потреби. Особливо привертає увагу дизайн середовища, завдяки якому створюється баланс між людиною та навколишнім світом, який її оточує. Інтер'єри будинків чи квартир є напрочуд вагомими, адже в них мешкають люди, але не менш важливі приміщення навчальних закладів, де розвиваються діти.

Для підростаючої особистості багато значення має середовище, в якому вона знаходиться. Правильно оформлений шкільний простір допомагає учням краще сприймати навчальний матеріал та спонукає розвиватися з більшою зацікавленістю. При оформленні навчального закладу необхідно використовувати різноманітні нові тенденції та концепції дизайну у декорванні інтер'єрів. Особливо потрібно збагачувати простір школи інформаційно-навчальними елементами, які стимулюють пізнавальну, розумову, емоційну, рухову та інші діяльності дітей.

Основними параметрами при створенні інтер'єру навчального приміщення є: архітектурні особливості будівлі, місія та цінності освітньої установи, контингент учнів, їх вікові психологічні вимоги до середовища, нормативні положення, особливості освітлення різних функціональних зон, ергономіка - компроміс між функціоналізмом та естетикою, принципи сучасного освітнього середовища, створення цілісної композиції, бюджетні обмеження. При створенні інтер'єру навчального закладу потрібно дотримуватися цілісності у всіх цих складових, щоб створити гармонійний дизайн приміщення.

Одним з сучасних способів декорування навчального закладу є настінний розпис. Малюнки на стінах повинні нести інформаційно-естетичний характер, поліпшуючи навчання та розвиток дитини, та, враховуючи інтереси та особливості кожного учня. Важливо, щоб розпис знаходився на рівні очей дітей, адже має привертати увагу та правильно сприйматися, а ще бути відповідним за розмірами та параметрам до стіни. Настінні зображення навчальних закладів повинні відповідати зонам, де вони знаходяться, та асоціюватися з ними. Такий спосіб декорування стін, як художній розпис використовують багато шкіл не тільки в Україні, а й закордоном.

Дизайн-проект настінного розпису в навчальному закладі виконувався з дотриманням основних етапів та принципів проектування. На початку практичної роботи був визначений об'єкт проектування, а саме стіни біля кабінетів математики та біології-географії у Криворізькій загальноосвітній школі I-III ступенів № 28. Після ознайомлення з приміщенням були виконані заміри та фотофіксація. Замовник, директор школи, надав свої побажання для майбутнього проекту. Проаналізувавши загальну концепцію поверху, розпочався підбір варіантів оформлення стіни.

На наступному етапі потрібно було вирішити основну образну ідею майбутнього проекту. Обрані аналоги настінного розпису детально аналізовані, відібрані найближчі за тематикою та кольоровою гамою. Далі розпочалася робота над основним варіантом малюнку, ескізування та візуалізація в дизайнерській програмі. Розробка варіантів форми та колірної гами зображень «лінійка» та «калькулятор» для стіни біля кабінету математики та «землі» виконувалась в програмі CorelDRAW. Після розробки багатьох варіантів були обрані остаточні ідеї зображень для обох стін, об'єднані спільною концепцією. Також виконувалися креслення другого поверху школи, розроблялася дизайн-концепція усього коридору. Виконана 3д-візуалізація коридору другого поверху з оновленим дизайном, на якій розміщені розроблені зображення настінного розпису. Під час дизайн-проекту

робота виконувалася на папері і у дизайнерських програмах, як Adobe Photoshop, CorelDRAW, AutoCAD, 3ds Max.

Одним з етапів розробки настінного розпису був вибір технології виконання. Серед широкого вибору матеріалів було вирішено використовувати водоемульсійні фарби, які мають ряд переваг серед інших, які вплинула на наш вибір: довговічність, швидке висихання, не мають неприємного запаху, безпечні у використанні для навколишнього середовища. Також виконане економічне обґрунтування, в якому описані основні товари, які необхідні для дизайн-проєкту, є фарба на водоемульсійній основі для зовнішніх робіт, колоранти різних кольорів та пензлі.

Під час дослідження було опрацьовано наукові джерела та аналоги за темою дослідження; розглянуто історію виникнення інтер'єрів та настінного розпису; визначено особливості дизайну інтер'єру навчального приміщення; надана характеристика настінного розпису шкіл як елементу декоративного оформлення приміщення; визначено основну ідею та розроблена дизайн-концепція настінного розпису для навчального закладу; описані основні етапи розробки дизайн-проєкту та виконане його економічне обґрунтування. Під час роботи застосовані теоретичні знання з дизайну, отримані під час навчання минулих семестрів, та отриманий досвід спілкування з замовником.

У результаті тематика настінного розпису влучно підходить до інтер'єру навчального закладу, колірна гама гармоніює з концепцією усього поверху, малюнок між двома дверима відповідає усім параметрам та потрібним розмірам. В заключення можна сказати, що такий елемент декорування інтер'єру як настінний розпис прикрасить будь-яке навчальне приміщення, надасть особливості та індивідуальності закладу, піднімить настрій та замотивує до навчання учнів. З огляду на вище сказане, основну мету кваліфікаційної роботи, а саме розробку концепції настінного розпису як засобу декорування інформаційного напрямлення у навчальному приміщенні, можна вважати досягнутою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бреслав Г. М. Эмоциональная особенность формирования личности в детстве: норма и отношение. Москва, 1990. 144 с.
2. 10 возможностей оформления стен в школе. Электронный ресурс. URL: <https://pedsovet.org/article/10-vozmozhnostej-oformlenia-sten-v-skole>. (дата звернення: 02.02.2022).
3. Демчев П.Г., Черемных Г.В. Художественное оформление : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. 208 с.
4. Жердев Е. В. Формальная композиция. Творческий практикум по основам дизайна : учебное пособие. Оренбург : Университет, 2014. 255с.
5. Історія розвитку розпису. Електронний ресурс. URL: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/303889/mod_resource/content/1/розпис.pdf (дата звернення: 25.03.2022).
6. История дизайна интерьера. Электронный ресурс. URL: <https://www.interiv.ru/articles/istoriya-dizayna-interera/>. (дата звернення: 07.02.2022).
7. Лучшие способы зонирования помещения. Электронный ресурс. URL: <https://www.prosvirinruslan.com/singlepost/luchshiesposobizonirovaniyapomesheniya>. (дата звернення: 05.02.2022).
8. Мистецька освіта: традиції, сучасність, перспективи: зб. матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених / ред. О.І. Шрамко (відп. ред.), В.М. Міщанчук, І.М. Власенко, Л.В. Саприкіна.-Кривий Ріг: ФО-П Маринченко С.В., 2019. 350с.
9. Незвичайний дизайн інтер'єру школи. Електронний ресурс. URL: <https://pro-biznes.com.ua/arhitektura-ta-dizajn/nezvichajnij-dizajn-inter-erushkoli.html>. (дата звернення: 17.03.2022).
10. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. Київ : НАУ, 2011, 228 с.

11. Особенности дизайна для образовательных учреждений. Электронный ресурс. URL: https://edudesign.ru/design_components. (дата звернення: 09.02.2022).
12. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти. Затверджено наказ Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року N 2205.
13. Розпис стін в школі – будівництво. Електронний ресурс. URL: <https://uadep.ru/interier/8615-rozpis-stin-v-shkoli.html>. (дата звернення: 03.02.2022).
14. Роспись стен в школе – оформление внутренних стен школ. Электронный ресурс. URL: <https://rospis-sten.pro/blog/khudozhestvennaya-rospis/hudozhestvennaya-rospis-sten-v-shkolah/>. (дата звернення: 03.02.2022).
15. Сафронова О.О. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2019. 208 с.
16. Свірко В.О., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Рубцов А.Л., Кардаш О.В., Чемакіна О.В. Дизайнерська діяльність. Екологічне проектування. Київ: УкрНДІ ДЕ, 2016. 195с.
17. Свірко В., Бойчук О., Голобородько В., Рубцов А. Дизайнерська діяльність: стан і перспективи. Київ : УкрНДІ, 2014. 196 с.
18. Свірко В.О., Рубцов А.П., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Антонець О.П., Євсеєнко В.М. Дизайнерська діяльність. Стандарти і розцінки : довідково-метод. посіб. для дизайнерів практиків. Київ : ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2013. 232 с.
19. Сидоренко В. Ф. Генезис проектной культуры и эстетика дизайнерского творчества : дисс. д-ра искусств : 17.00.06. Москва, 1990. 198с.
20. Стили и техники художественной росписи стен. Электронный ресурс. URL: <https://decorsolutions.com.ua/ru/blog/styly-y-tehnyku-hudozhestvennoj-rospisy-sten/>. (дата звернення: 15.02.2022).
21. Сьомка С. В. Основы дизайна архитектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.

22. Українське народне малярство XIII — XX століть: Світ очима нар. митців: Альбом /Авт.-упоряд. В.І. Свенціцька, В.П.Откович.К.: Мистецтво, 1991. 304с.
23. Факторы, влияющие на пространственные параметры среды обитания. Эргономика и антропометрия. Электронный ресурс. URL: <https://lektsii.org/2-88040.html>. (дата звернення: 15.02.2022).
24. Художньо-естетичний розвиток і виховання. Електронний ресурс. URL: https://stud.com.ua/17861/pedagogika/hudozhno_estetichniy_rozvitok_vihovannya. (дата звернення: 22.02.2022).
25. Художественная роспись стен в школе, дизайн идеи оформления интерьера рисунками, фото. Электронный ресурс. URL: <https://www.dannet.ru/uslugi-rospisi-sten/rospis-sten-v-shkole/>. (дата звернення: 07.02.2022).
26. Чугай Н.М. Трансформація як засіб формування середовища для розвитку дітей: дис. на здобуття н. ст. канд. мист. Львів, 2021. 243с.
27. Чурсин Д.В. Монументальная живопись в интерьерах современных общественных зданий: диссертация канд. арх-ры : 18.00.01. Екатеринбург, 2006. 130с.
28. Щумега С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 300 с.
29. Ярошинська О. О. Теоретичні і методичні засади проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2015. 40 с.
30. Ясвин В. А. Образовательная среда от моделирования к проектированию , 2 издание: монография «Смысл». Москва: 2001. 365с.
31. KAN Development. Электронный ресурс. URL: <https://www.kandevelopment.com/ua/projects/projects-completed/projects-completed-educational/gimnazija-a-plus/>. (дата звернення: 05.04.2022).

ДОДАТКИ

Додаток А

Ілюстрації до першого розділу

Рис. А. 1.1. Інтер'єр в епоху Ренесанс

Рис. А. 1.2. Інтер'єр XVIII ст.

Рис. А. 1.3. Інтер'єр в період
Промислової революції

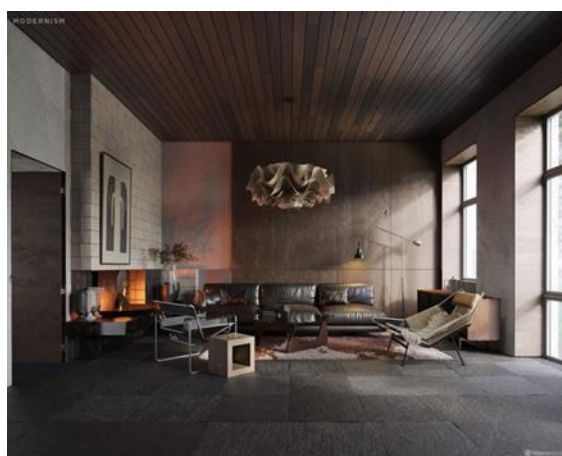

Рис. А. 1.4. Інтер'єр (друга половина
XIX ст.) в стилі «Модернізм»

Рис. А. 1.5. Інтер'єр в стилі «Баухауз»

Рис. А. 1.6. Інтер'єр в стилі «Модерн»

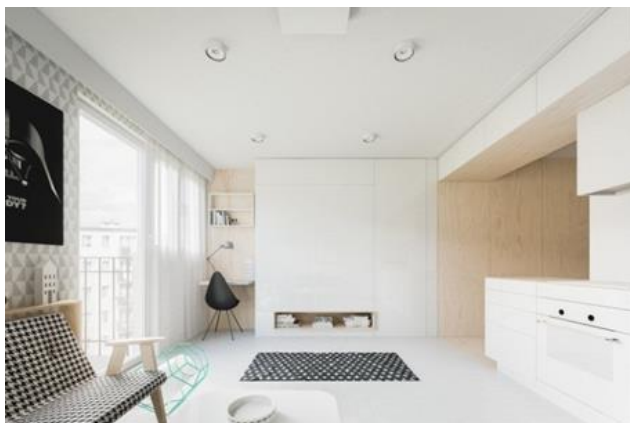

Рис. А. 1.7. Інтер'єр у концепції
Енвайронменталізму

Рис. А. 1.8. Декоративний розпис на печі

Рис. А. 1.9. Ергономічність

Рис. А. 1.10. Колір в інтер'єрі

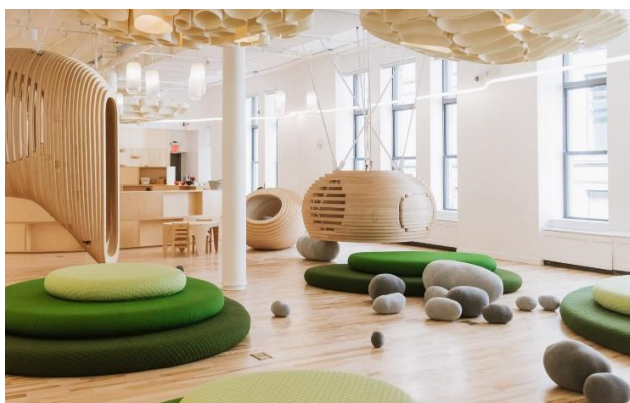

Рис. А. 1.11. Простір

Рис. А. 1.12. Освітлення

Рис. А. 1.13. Цілісність в інтер'єрі

Рис. А. 1.14. Настінний розпис

Рис. А. 1.15. Коридор літератури

Рис. А. 1.16. Кабінет фізики

Рис. А. 1.17. Акрилові фарби

Рис. А. 1.18. Графіті

Рис. А. 1.19. Трафаретний розпис

Рис. А. 1.20. 3D-розпис стін

Рис. А. 1.21. Настінний розпис

Додаток Б
Ілюстрації до другого розділу

Рис. Б. 2.1. Новопечерська школа у Києві Рис. Б. 2.2. Коридор

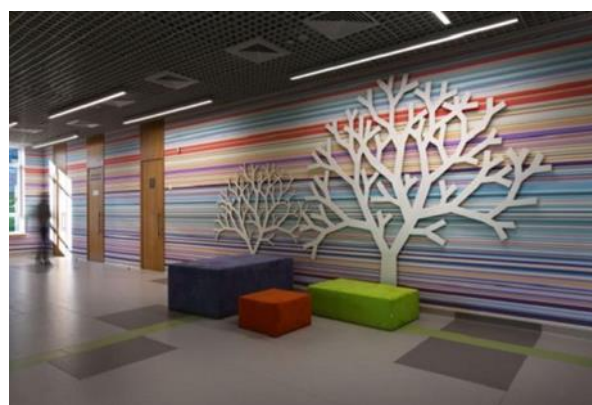

Рис. Б. 2.3. Коридор в Новопечерській школі Рис. Б. 2.4. Коридор

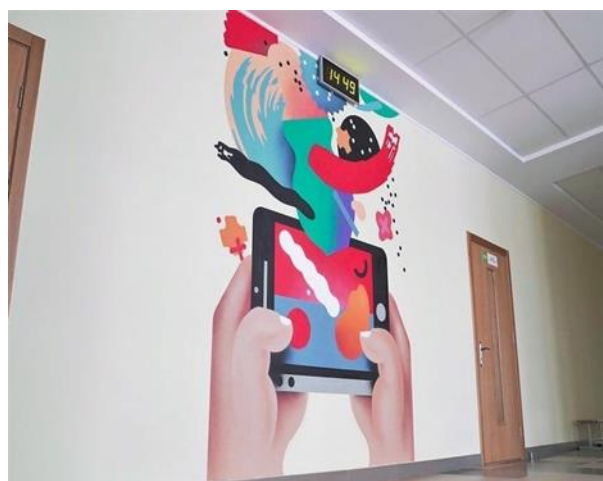

Рис. Б. 2.5 і Рис. Б. 2.6 Коридор в київській школі № 316

Рис. Б. 2.7 і Рис. Б. 2.8 Настінний розпис коридору в київській школі № 316

Рис. Б. 2.9. Гімназія А+ в Києві

Рис. Б. 2.10. Коридор у гімназії

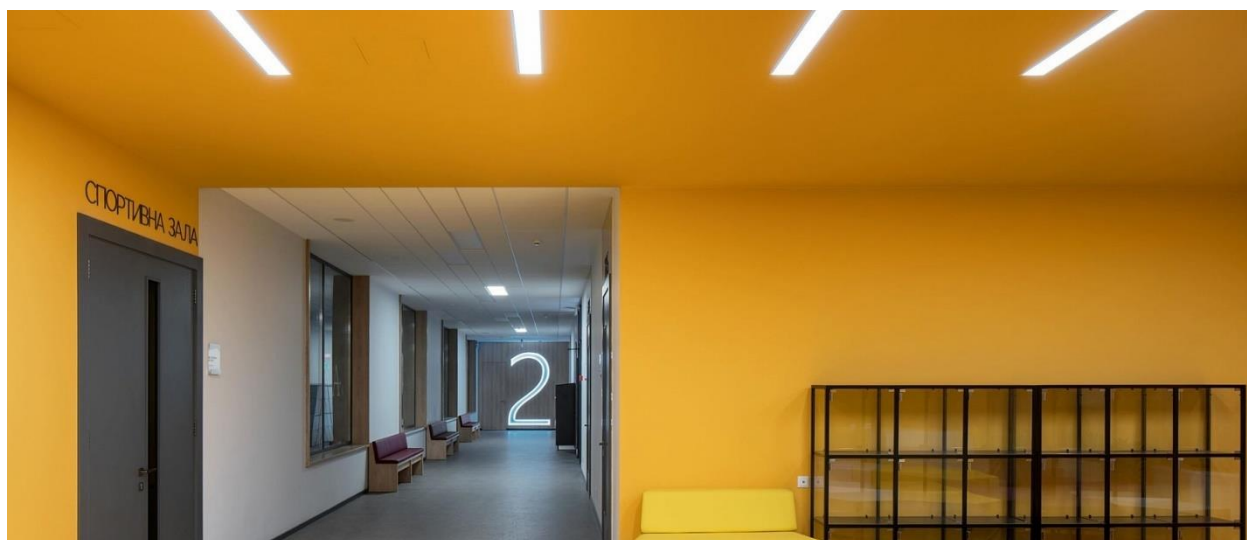

Рис. Б. 2.11. Коридор у гімназії

Рис. Б. 2.12. Гімназія у Данії

Рис. Б. 2.13. Школа в Росії

Рис. Б. 2.14. Школа в Росії

Рис. Б. 2.15. Школа в Австралії

Рис. Б. 2.16. Школа в Австралії
школи

Рис. Б. 2.17. Фото другого поверху

Рис. Б. 2.18. Об'єкт роботи

Рис. Б. 2.19. Стіни в школі

Рис. Б. 2.20. Стіна біля кабінету математики

Рис. Б. 2.21. Стіна – об'єкт роботи

Рис. Б. 2.22. Кабінет біології-географії

Рис. Б. 2.23. Коридор другого поверху

Рис. Б. 2.24. Другий поверх

Рис. Б. 2.25 і Рис. Б. 2.26. Аналоги шкільних коридорів

Рис. Б. 2.27 і Рис. Б. 2.28. Аналоги шкільних коридорів

Рис. Б. 2.29 і Рис. Б. 2.30. Аналоги до розпису стіни біля кабінету біології-географії

Рис. Б. 2.31 і Рис. Б. 2.32. Аналоги до кабінету математики

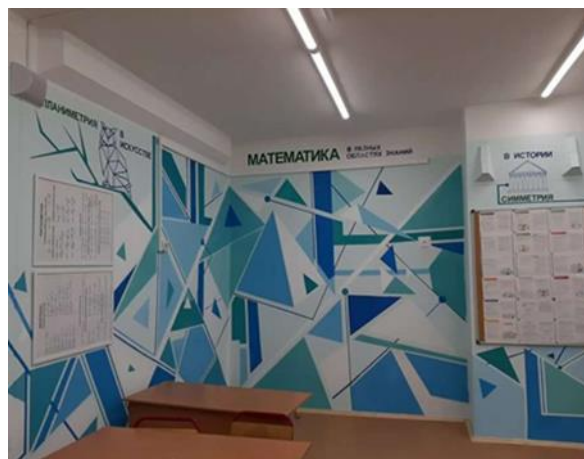
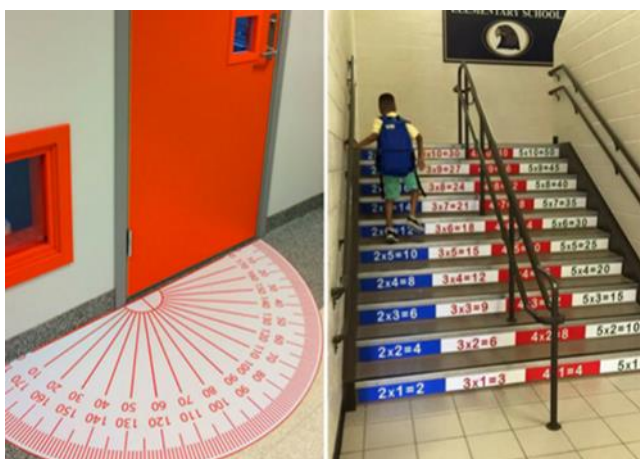

Рис. Б. 2.33 і Рис. Б. 2.34. Аналоги до кабінету математики

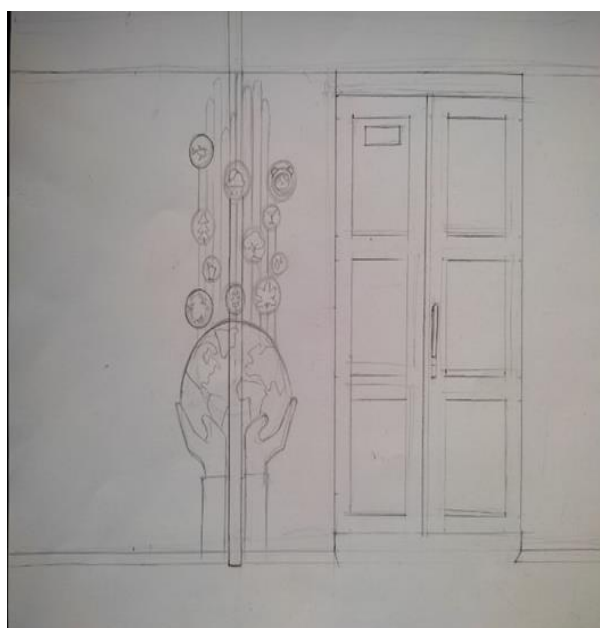

Рис. Б. 2.35 і Рис. Б. 2.36. Перший ескіз на стіну біля кабінету біології-географії

Рис. Б. 2.37. Ескіз на стіні

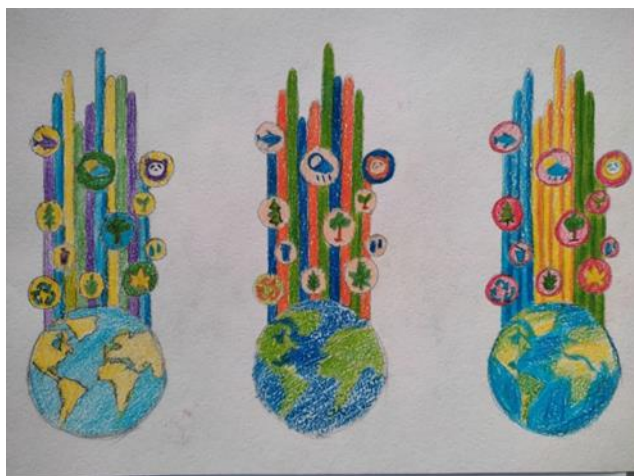

Рис. Б. 2.38. Варіанти ескізу на стіну біля кабінету біології-географії

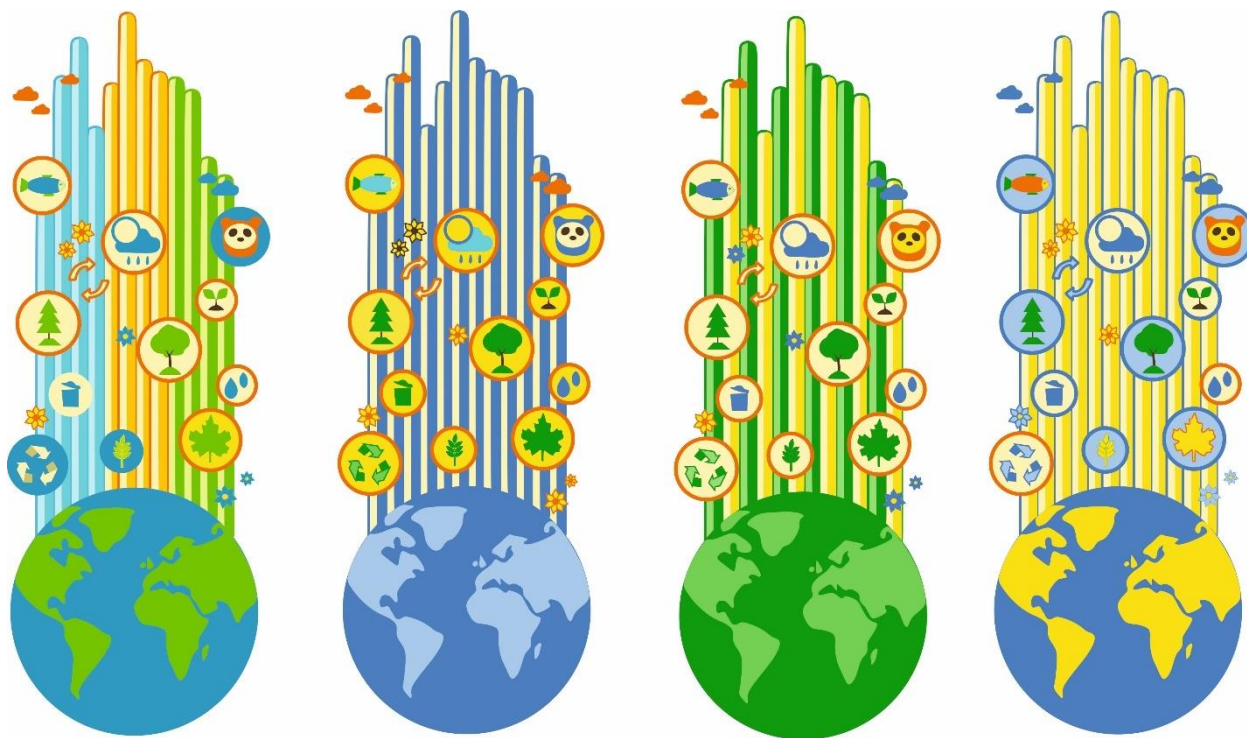

Рис. Б. 2.39. Варіанти малюнку на стіну біля кабінету біології-географії у програмі CorelDRAW

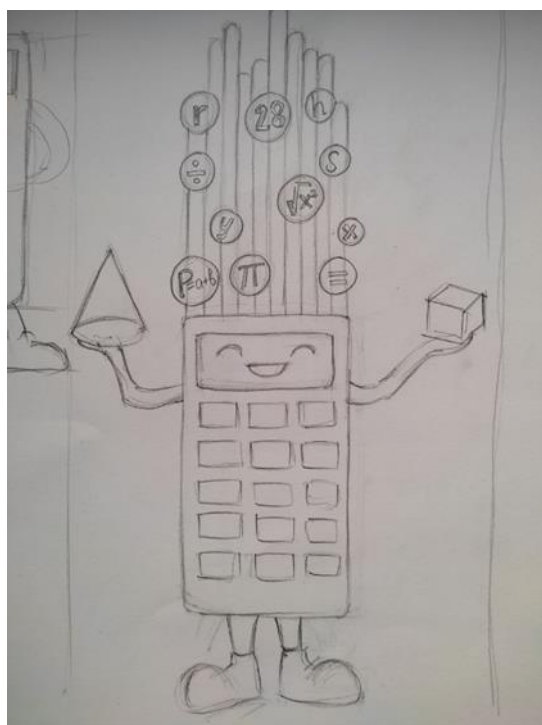

Рис. Б. 2.40. Перші ескізи малюнку «Калькулятор» до стіни біля каб. математики

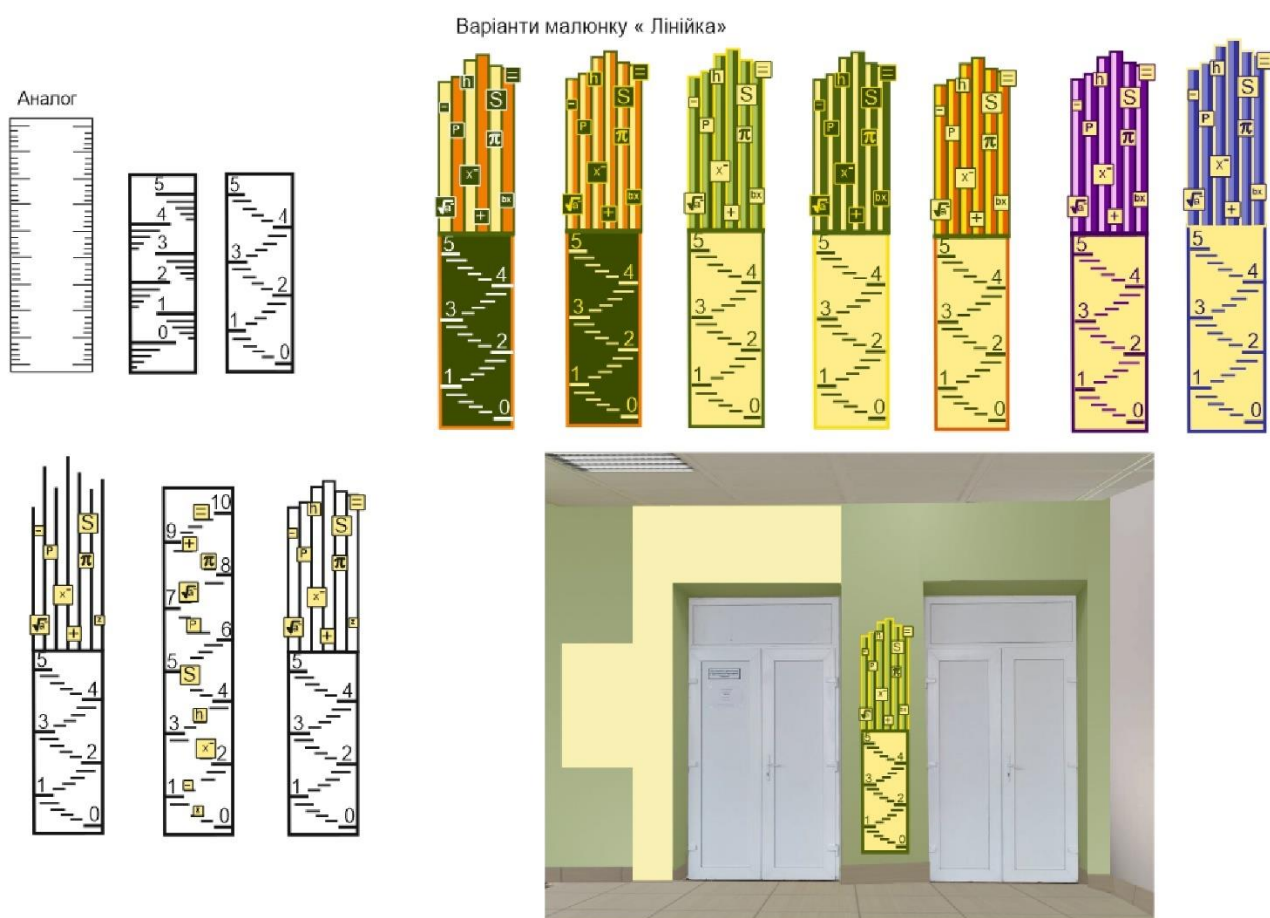

Рис. Б. 2.41. Пошукові ескізи малюнку «Лінійка»

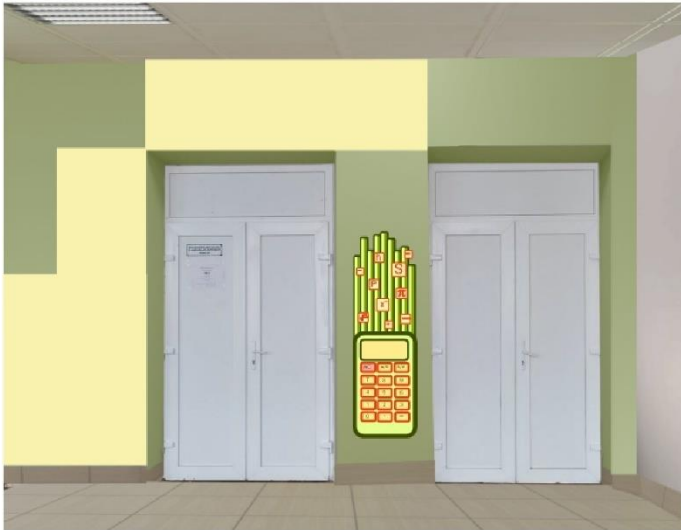
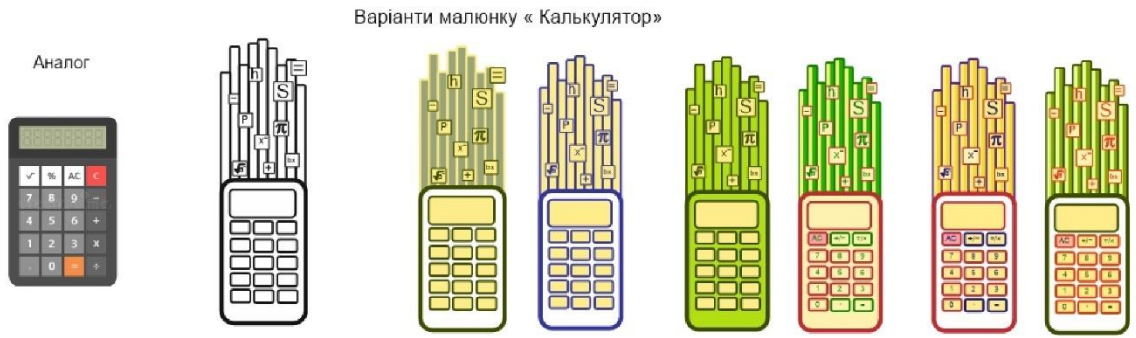

Рис. Б. 2.42. Пошукові ескізи малюнку «Калькулятор»

Рис. Б. 2.43 і Рис. Б. 2.44 Ескіз мотиваційної стіни

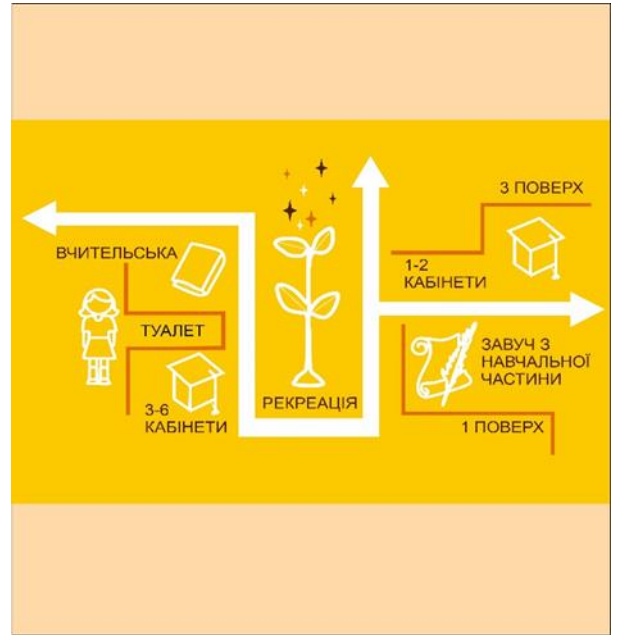
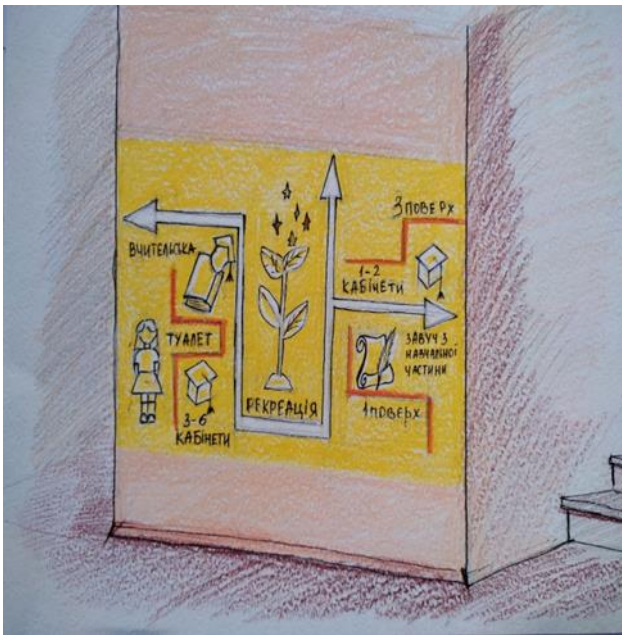

Рис. Б. 2.45 і Рис. Б. 2.46. Ескіз навігаційної стіни

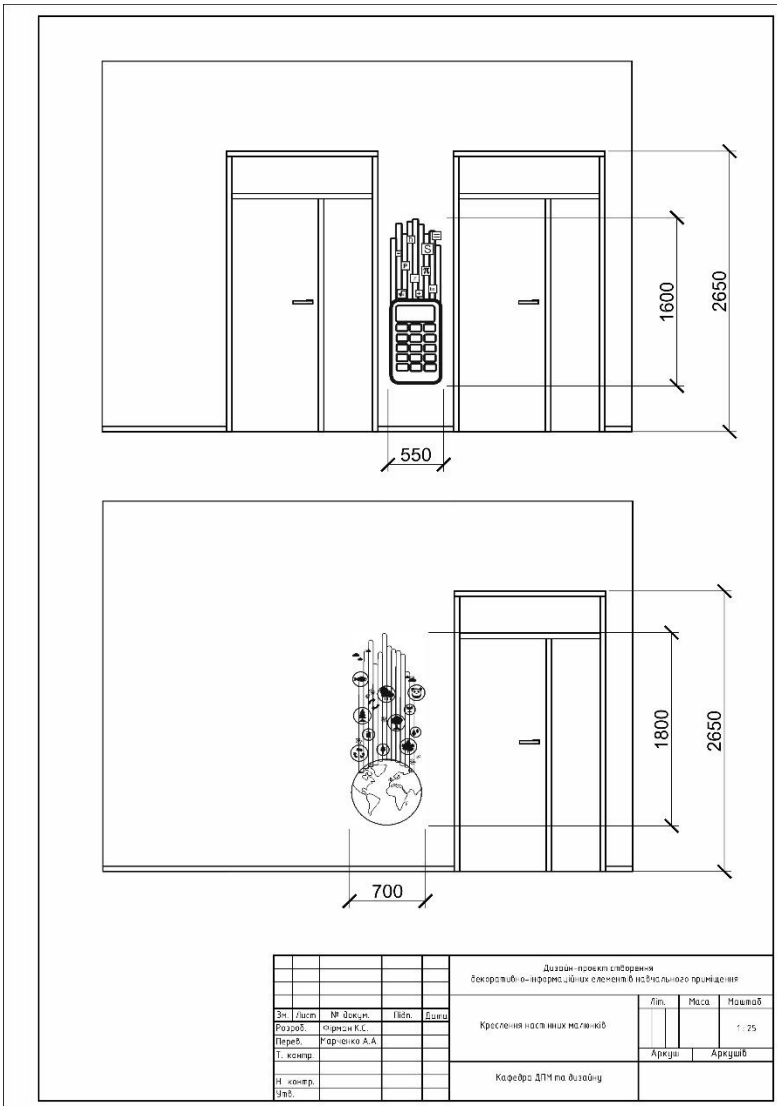

Рис. Б. 2.47. Креслення малюнків

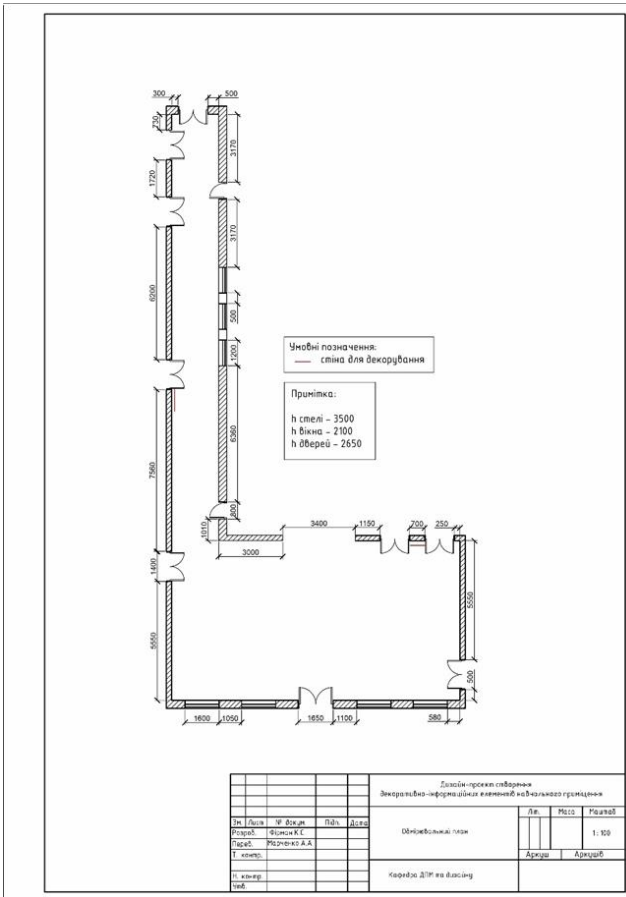

Рис. Б. 2.48. Обмірювальний план

шкільного коридору другого поверху

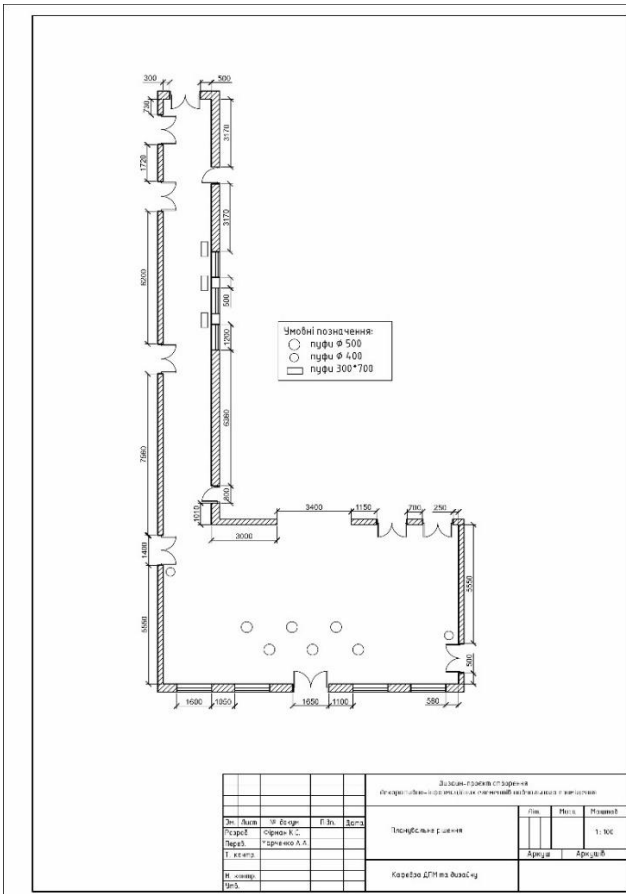

Рис. Б. 2.49. Планувальне рішення

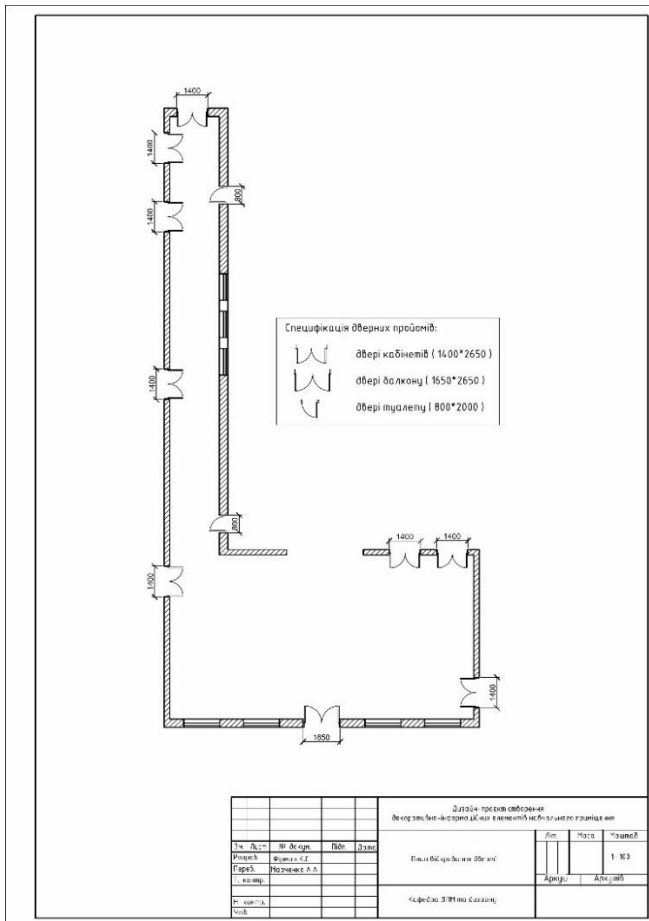

Рис. Б. 2.50. План відкривання дверей

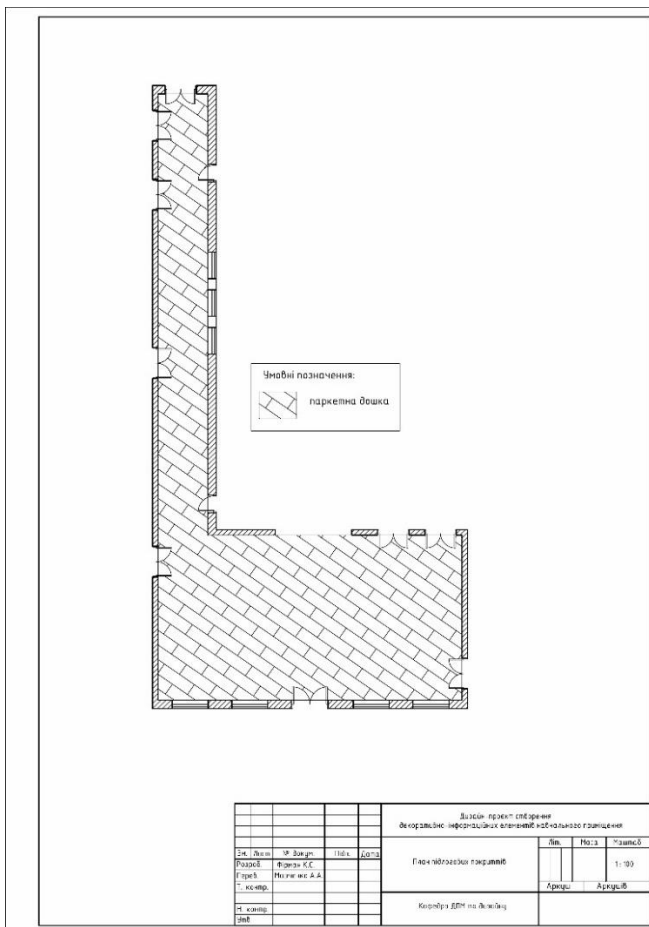

Рис. Б. 2.51. План підлоги

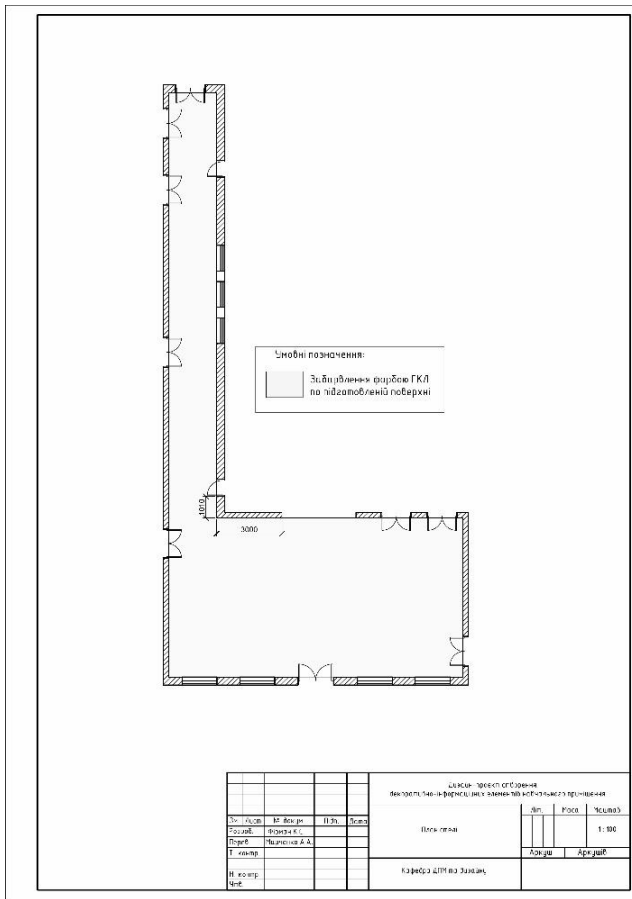

Рис. Б. 2.52. План стелі

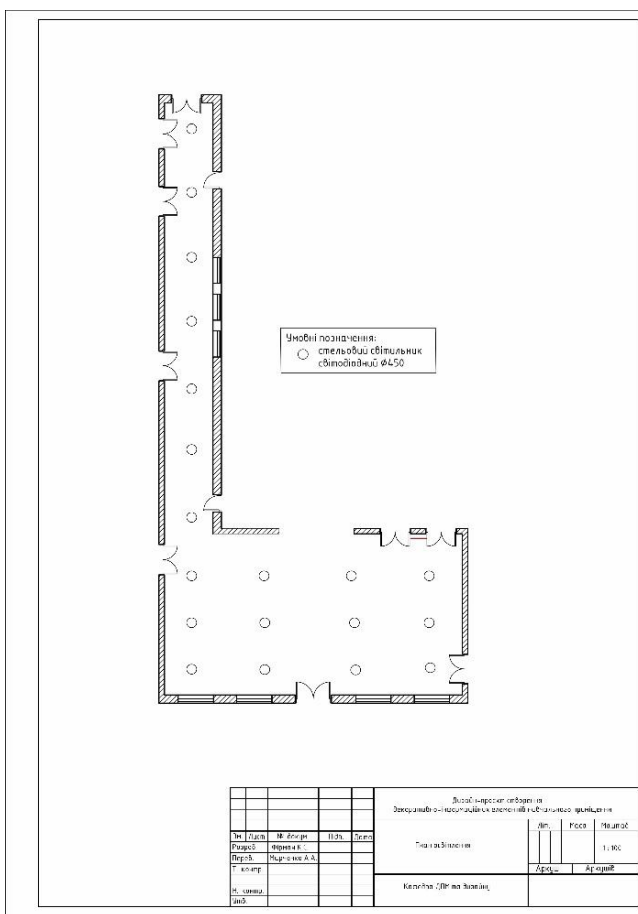

Рис. Б. 2.53. План освітлення

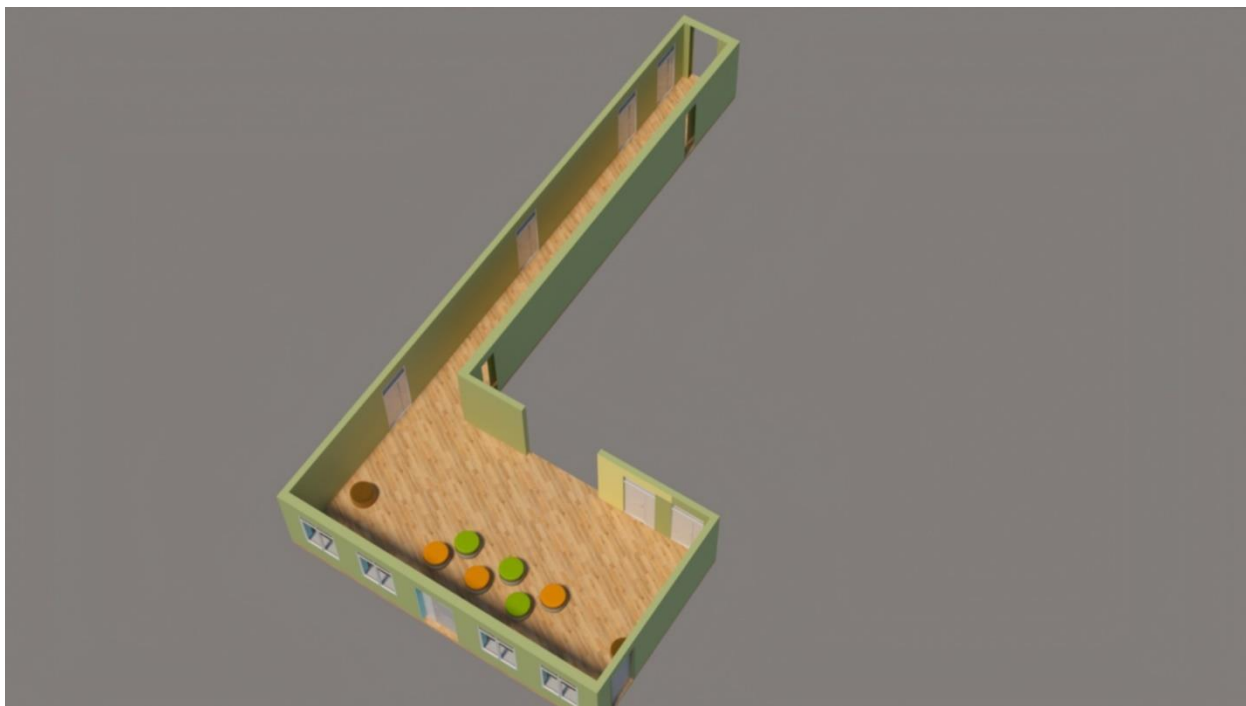

Рис. Б. 2.54. 3Д-модель коридору

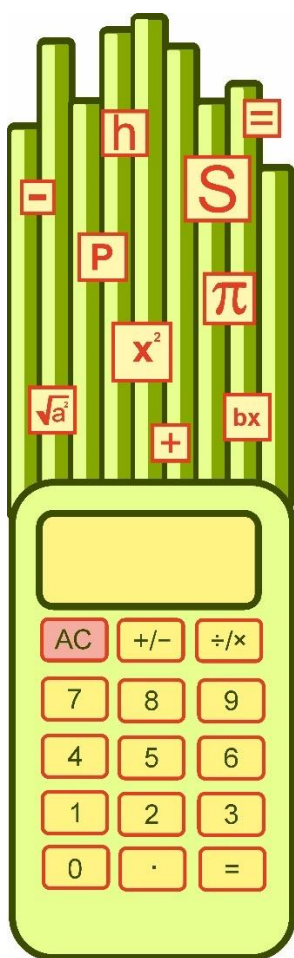

Рис. Б. 2.55. Остаточна ідея малюнку до стіни біля кабінету математики

Рис. Б. 2.56. Остаточна ідея малюнку до стіни біля кабінету біології-географії

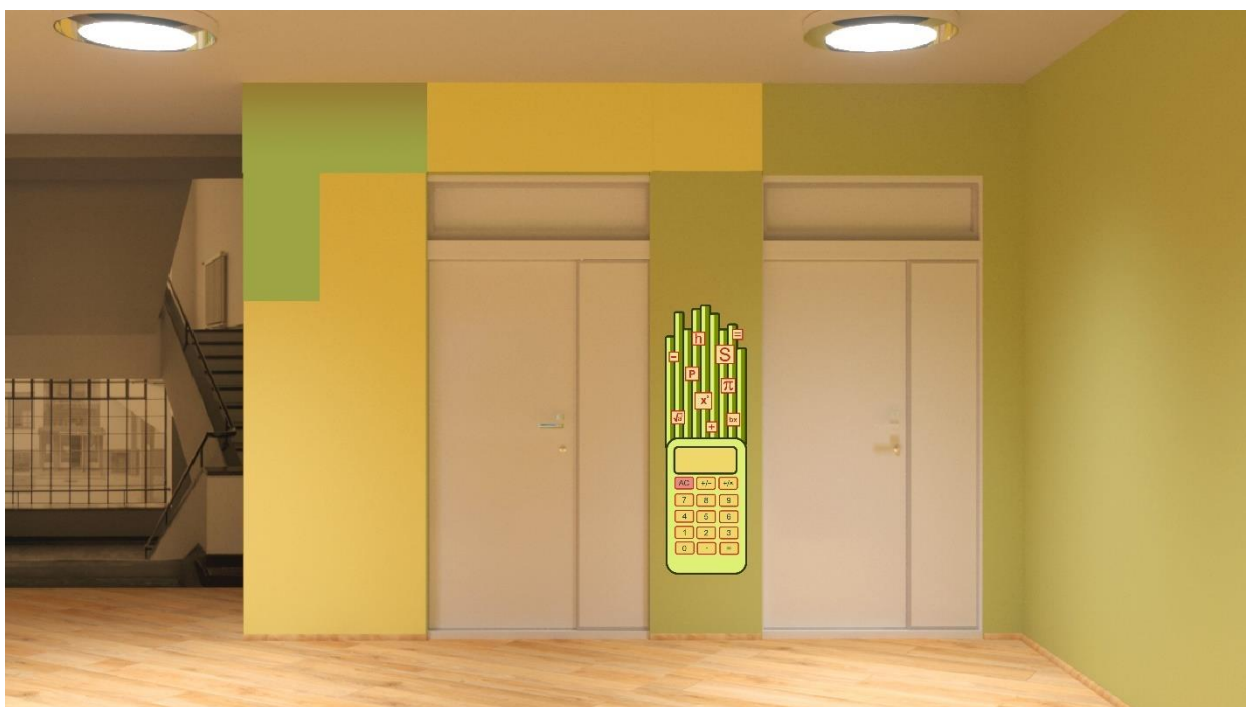

Рис. Б. 2.57. Візуалізація малюнку в шкільному інтер'єрі

Рис. Б. 2.58. Візуалізація

Рис. Б. 2.59. Візуалізація шкільного інтер'єру

Рис. Б. 2.60. Візуалізація шкільного інтер'єру

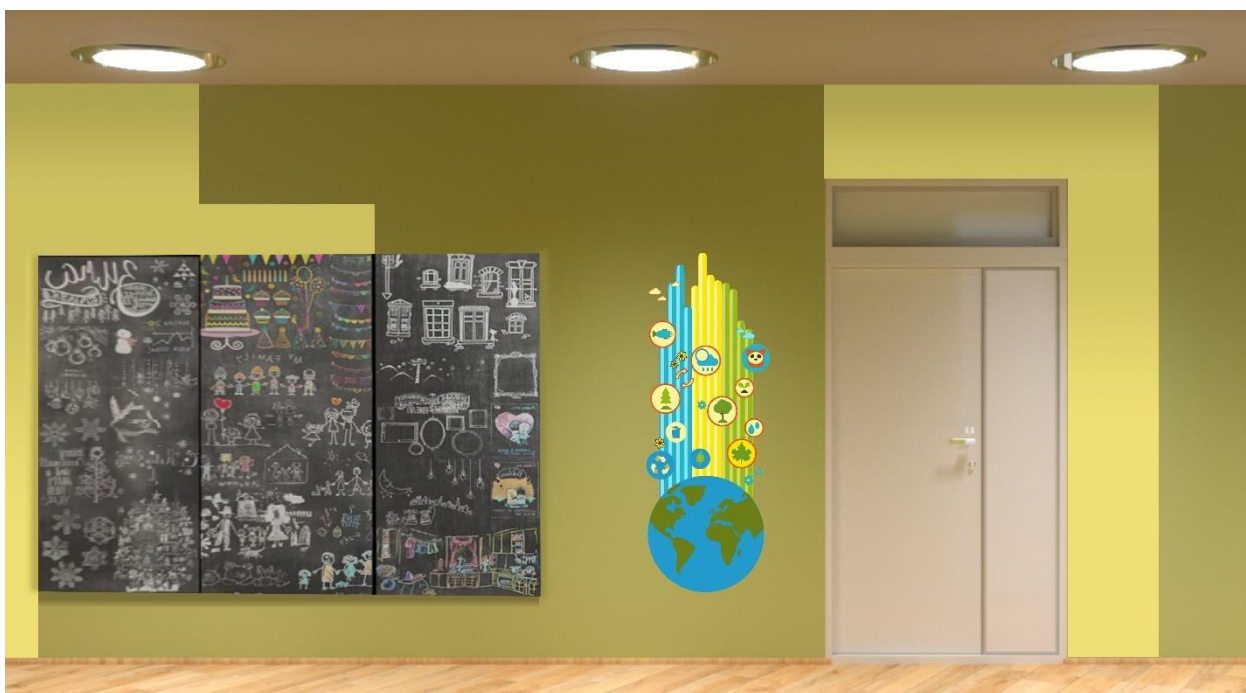

Рис. Б. 2.61. Візуалізація малюнку в шкільному інтер'єрі

Рис. Б. 2.62. Візуалізація шкільного інтер'єру

Рис. Б. 2.63. Візуалізація шкільного інтер'єру